

ACUB PRO

Nr.2/2007

Revistă lunară de cultură și opinie
editată sub egida Asociației Europene de Colaborare și Unitate în Balcani

A trăi înseamnă a fi supus magiei posibilului!

Din sumar:

- ☞ Interviu cu dr. Stelian Voinea
- ☞ 1 Decembrie în Valea Timocului
- ☞ Simpozion internațional la Uidin
- ☞ Proiect educațional
- ☞ Carte veche românească în Timocul Sârbesc
- ☞ Harul de a fi educator
- ☞ N. Batzaria, exponent al aromânismului
- ☞ Cimitirul Atlanticului
- ☞ Elita de mahala
- ☞ **Românii de la sud de Dunăre**
- ☞ Milan Anghelov Cosoveanu
- ☞ Egiptul antic
- ☞ Artă modernă
- ☞ Maimuțăreala în 2007
- ☞ Mănăstiri din Serbia
- ☞ Cele șapte minuni ale lumii
- ☞ Experimentul Philadelphia

**Sa
mulț
ari!**

**Revista ACUB PRO dorește tuturor cititorilor
Sărbători fericite și multă sănătate
în anul ce va urma!**

Interviu cu dr. Stelian Voinea

C. R.: Chirurgia este o artă sau o profesie, care dintre termeni credeți că o definește mai bine?

Stelian Voinea: În mod normal este o artă însă ca orice artist trebuie să te pregătești pentru a arăta ceea ce poți să faci, devenind astfel un profesionist. Necunoscutele chirurgiei, multitudinea variantelor și soluțiilor pe care le întâlnești la fiecare intervenție te țin mereu conectat. Fiecare caz are un specific aparte, e ca un nou început, obligându-te ca în permanență să fii bine informat pentru a face față oricărei situații. În chirurgie există și o maximă care definește foarte bine valoarea actului medical executat: „o operație ușoară nu-ți creează faim, ă dar ți-o poate distruge foarte ușor”.

C. R.: Profesia pe care o aveți nu admite erori, cum se reflectă acest fapt în viața de zi cu zi?

Da, o eroare cu repercursiuni în chirurgie presupune pe plan personal o dramă cel puțin în intervalul de timp în care eroarea respectivă poate fi îndreptată. Consumul nervos este foarte mare la medicii chirurgii care statistic vorbind trăiesc cel mai puțin. Misiunea unui adevărat chirurg este una de conștiință și care implică o mare responsabilitate, pentru că viața unui om este singura pe care n-o putem înlocui cu altceva.

C. R.: Enumerați trei proiecte, trei realizări pe care le-ați avut ca manager al spitalului și cum au influențat acestea în sens pozitiv actul medical?

Prima acțiune a fost aceea de a realiza o legătură mult mai bună între toate compartimentele medicale prin optimizarea serviciului de urgență, de investigații paraclinice și binențeles a sectorului administrativ care la un loc bine corelate implică efectuarea unui act medical corespunzător. A doua acțiune a vizat perfecționarea cadrelor medicale care au urmat o serie de cursuri pe ramura pe care o reprezintă, ridicând astfel nivelul de pregătire profesională. Cea de-a treia acțiune a fost îndreptată către pacient ca pe perioada spitalizării să

beneficieze de un confort adecvat. Mai mult decât atât am inițiat o serie de acțiuni prin care să schimbăm reticenta cu care unii privesc cadrele medico-sanitare. Ne dorim ca oamenii să înțeleagă că noi suntem dispuși să-i înțelegem și să-i ajutăm în mod real.

C. R.: Dacă ați fi în postura de a conduce nu un spital ci o comunitate, care ar fi primele trei măsuri pe care le-ați lua?

Aceste măsuri trebuie să urmărească binențeles confortul cetățenilor pentru a avea condițiile optime de dezvoltare a unei familii și pentru a se putea integra din punct de vedere profesional, social și material. Indicele de dezvoltare umană presupune trei condiții esențiale: o stare de sănătate bună, un învățământ de calitate și un loc de muncă sigur și bine remunerat.

C. R.: E greu ca unele mentalități să fie schimbate am ales în condițiile actuale care dintre instituții credeți că poartă cea mai mare responsabilitate?

Mentalitățile nu le pot schimba decât instituțiile de cultură, școala, biserica etc, care lucrează cu sufletul partea pe care o schimbăm cel mai greu.

În Calafat sunt foarte mulți oameni inteligenți cu potențial și bine pregătiți profesional care pot schimba mentalitatea comunității, însă, din păcate, ei nu pot să lucreze într-un mod *heirupist*, adică nu acceptă să fie conduși ca o turmă și au dreptate. Nu facem un act de cultură dacă aducem o formație de muzică populară sau ușoară în piața publică

odată pe an, efectul poate fi chiar negativ în acest caz. Cultura trebuie susținută prin proiecte pe termen mediu și lung ca să putem avea și rezultate în același timp.

Mai trist este că oamenii de valoare au făcut și fac în continuare pasul înapoi, iar la formațiunile politice și organizațiile obștești nu apar oameni de cultură care ar avea

→

REDAȚIA

Redactor-șef:
Cristian RUDĂREANU

Secretar general de redacție:
Cristina CRINTEANU

Redactor literatură-artă:
Costinela RUDĂREANU
Redactori asociați:
Ivo GHEORGHIEV
Pr. Boian ALEXANDROVICI
Tudor NEDELCEA
Diana COTESCU
Vergil FUDULU
Dan VANĂ

George DAMIAN
Marius TURAICHE
Colegiul redacțional:
Max M. ȘTEFAN
Cristina SUBȚIRE
Pr. Adrian MICU
Lucica GHEORGHIEVA
Cristian CĂPINARU
Alexandru PASCOVICCI

Prezentare artistică:
Cristina MARCU
Adresa redacției • Calafat
Str. Gheorghe Doja, Bl.
B11, sc. 1, ap. 15
Telefon: 0251/231.026;
0766.402.312; 0741.777.839
E-mail:
rudareanucristian@yahoo.com

un cuvânt de spus. Asta deoarece se pare că pe primul loc au fost puse gropile din asfalt cât și alte lucrări care nu sunt inutile însă au devenit puncte de referință din păcate.

C. R.: *Arta ocupă un loc aparte în sufletul dumneavoastră, solicitarea profesională poate fi depășită prin valențele acesteia?*

Partea profesională cu partea artistică atât cât o putem noi accesa se împletesc fără discuție. Medicii sunt sensibili și prin faptul că se întâlnesc în permanență cu suferința umană și de aceea mulți dintre ei sunt aplecați către credință care le oferă un ajutor moral extraordinar, se simt protejați de divinitate și asta le dă putere și încredere.

C. R.: De ce credeți că la nivel local există acele lupte între diferite grupuri sau indivizi care în loc să ajute comunitatea locală produc o stare tensionată care nu aduce de multe ori nimic bun?

Membrii unei comunități mici au interese comune și faptul că asistăm la această discriminare care nu mai are la bază motive religioase, sau de orientare sexuală, etnică ci doar apartenența politică ne arată că trebuie făcută o schimbare a mentalităților. Puterea exemplului negativ funcționează mai mult decât ar trebui. Liderii retrograzi, bătrâni cu mentalități învechite au indus aceste discriminări politice și de convingeri, iar noii lideri care vor să se afirme respectă aceleași sisteme non-valorice, copiindu-le inconștient sau nu comportamentul negativ pe care cândva l-au condamnat.

C. R.: *Funcția înaltă este cel mai bun mod de a evalua caracterul unui om. O veche zicală suna cam așa: „dacă vrei să-l cunoști pe un om pune-l într-o funcție de conducere”, e adevărat, se potrivește și în vremurile pe care le trăim?*

Fără discuție, pentru că manifestarea inumană pe care o are un conducător ține de lipsa de cultură și de caracter. Un om educat, cu o cultură medie și credință în Dumnezeu e

conștient că funcția este trecătoare ca și viața, nmotiv pentru care trebuie să rămână apropiat de oameni fără a avea o atitudine arogantă și lipsită de bun simț. Din nefericire unii se încojoară de oameni care-i laudă și le aduc osanale, făcându-i să-și piardă mințile. Există un proverb creștin care spune: „dacă vrei să-l distrugi pe un om laudă-l”

C. R.: *Care sunt motivele pentru care nu ați părăsit Calafatul, deși se știe că renumele dumneavoastră de chirurg a depășit de mult granițele acestei urbe. Sigur într-un oraș mai mare ar fi existat mult mai multe oportunități, de ce n-ați făcut-o?*

În perioada de început a carierei s-a dat o luptă între cele două segmente, între sentimentalism și rațiune. Rațiunea m-ar fi determinat să nu stau în Calafat, dar din fericire îmi propun să fiu rațional dar nu întodeauna reușesc și de aceea de cele mai multe ori sunt sentimental. Datorită sentimentelor plăcute care țin de zona noastră, de rudele mele, de prieteni am rămas în Calafat de care m-am legat sufletește mai mult decât aș fi crezut. Acum după ce au trecut atâția ani îmi dau seama pe zi ce trece că am ales bine. Am făcut cred și destul de multe lucruri bune fiindcă nu este puțin pentru o comunitate de 20.000 de locuitori să ai peste 20.000 de intervenții chirurgicale, și nu cred că în Calafat există vreo familie care să nu fi trecut prin cabinetul meu, iar aceste operații sunt trecute pe condică, cifra este reală. Ceea ce mă bucură și mă face să nu regret că am rămas aici este faptul că de multe ori în piață pe stradă, în diferite locuri sau ipostaze mă opresc oameni care după ce mă salută îmi aduc aminte că și ei cu ani de zile în urmă au fost operați de mine, exprimându-și recunoștința care pentru un medic e cel mai frumos cadou cu care se poate mândri. Consider că este nevoie în continuare ca în orașul nostru oamenii care pot ajuta comunitatea să nu plece pentru că orice început e greu însă nu și imposibil.

Marcel Răduț SELIȘTE

1 decembrie în Valea Timocului

Ziua de **1 Decembrie** a reprezentat pentru mulți dintre politicienii noștri un prilej de campanie politică, de apariții televizate, de discursuri patriotarde. Românul de rând nu prea i-a luat în seamă și s-a bucurat sincer de paradele militare, de paharul de vin ridicat în cinstea țării. Așa a fost 1 Decembrie în țară. Undeva, la doar câteva ore de mers cu mașina de Craiova, în Negotin, pe Valea Timocului, alți români au sărbătorit 1 Decembrie. Sărbătoarea lor nu a fost doar un prilej de bucurie, sărbătoarea lor a fost mai ales un moment de unitate, de reafirmare a legământului că nu vor lăsa să piară neamul românesc, limba și credința românească. Nu a fost ceva festiv, pentru românii timoceni 1 Decembrie are astăzi aceeași dimensiune sfântă de acum 89 de ani, când români din toate ținuturile românești s-au adunat la Alba Iulia pentru a proclama Marea Unire. Alături de românii timoceni, la acest ceas de luptă au fost doar ambasadorul României la Belgrad, Excelența Sa Ion Macovei, un distins diplomat ale cărui acțiuni constante și eficiente în favoarea românilor din Serbia sunt prețuite de românii timoceni și uneori iritante pentru autoritățile sârbe, și deputatul liberal Horațiu Buzatu, prieten vechi al liderilor mișcării românești din Timoc. Din nefericire nu și-au

aflat timp pentru românii timoceni și alți politicieni din țară.

Acești români sunt printre românii uitați. Românii timoceni din Valea Timocului, vlahii cum sunt ei numiți acolo, românii din Bucovina de Nord, aromânii risipiți prin Balcani, românii din Ungaria formează Mici Valahii în corpul popoarelor din apropierea României. În perioada comunistă, acești români aproape că nu existau oficial. După 1989, lupta lor de emancipare națională a început să se înfiripe. Aveau de luptat cu naționalismul popoarelor din jur, dar și mai mult aveau de luptat cu ignoranța și nepăsarea guvernelor de la București.

Românii din Timoc au fost multă vreme niște neînțeleși. Românii din țară nu puteau accepta că cei despre care am fost eronat învățați că sunt cei mai buni vecini ai noștri, că sârbii pot să fie răi cu românii. Guvernul României și Biserica Ortodoxă Română au oferit minorității sârbe din țară toate drepturile culturale și religioase pe care le-a cerut. Sârbii nu au făcut așa. Sârbii au acceptat să recunoască minoritatea românească din Banatul Sârbesc, însă au refuzat și refuză să acorde aceleași drepturi românilor din Timoc. Nici măcar nu-i consideră români, ci vlahi.

→

Întâia mare problemă a românilor timoceni este limba. Guvernul sârb nu le acordă dreptul la școală și biserică în limba română. Protopopul român timocean **Boian Alexandrovici** a reușit cu mari eforturi și cu riscul de a fi arestat să ridice o bisericuță în satul românesc Malainița. Bisericuța se află și acum în primejdie de a fi dărâmată de autoritățile sârbe. Biserica Ortodoxă Română are în zonă Episcopia Ortodoxă Română „DACIA FELIX” cu sediul la Vârșeț, condusă de Prea Sfințitul Daniel, Episcop de Vârșeț. Totuși, Biserica noastră a eșuat în negocierile cu Biserica Ortodoxă Sârbă de a obține drepturi religioase pentru românii din Timoc. Sunt semne însă că noul Patriarh, Prea Fericitul Daniel, va schimba această situație. Între timp, sârbii au înaintat o somație către Dușan Pârvulovici, liderul Federației Rumânilor din Sârbie, prin care îi cer să dărâme troița ortodoxă românească pe care a ridicat-o pe moșia familiei sale, în această toamnă, în localitatea românească Sârmanovaț.

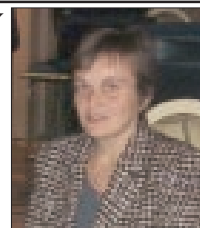
O a doua mare problemă a românilor timoceni este starea economică. Guvernul sârb nu alocă fonduri pentru dezvoltare regiunilor care sunt locuite de minorități și nu de sârbi. În Timoc nu se investește și nu este încurajată inițiativa privată. Întreprinderile care sunt încă în proprietatea statului sunt considerate „de mâna a doua” și ținute într-un fel de îngheț economic. Aceste măsuri au determinat ca zeci, sute de români timoceni să plece în Europa de Vest, la muncă. Planul economic anti-românesc al guvernului sârb începe să provoace

recția dorită, anume depopularea Timocului de români. Guvernul României și Președintele Băsescu au intensificat în ultimii ani demersurile pe lângă guvernul sârb, însă viitorul românilor din Timoc este incert. Serbia are acum mari probleme în Kosovo și politicienii sârbi sunt tot mai puțin dispuși să discute despre Timoc. Biserica Ortodoxă Sârbă se află în pragul unor mari schimbări, Patriarhul sârb fiind internat în spital și cu puține șanse de supraviețuire. Sunt zvonuri că noul Patriarh va fi un naționalist. Situația românilor timoceni este complexă și complicată. Însă nimic în lume nu-i va opri pe aceștia să cânte: „**Noi suntem români!**” **La mulți ani, Românie Timoceană!**

drd. Lucica GHEORGHIEV

Simpozion internațional la Vidin Românii în Bulgaria sunt trecuți la Ministerul Calamităților și Avariilor

În perioada 09-11. 11. 2007 a avut loc la Vidin simpozionul „**Drepturile românilor din Balcani**”, având ca temă principală abordarea problemelor privind drepturile pe care statul Bulgar le oferă etnicilor români și care nu sunt deloc în concordanță cu normele europene.

Au dat curs invitației Ambasadorul României la Sofia domnul Mihail Roșianu, Consulul României domnul Silviu Catană, invitați din Serbia Sașa Iovanovici președinte al Asociației *Curcubeul*, din România de la Radio Craiova domnul Cornel Rusu, Mircea Pospai și Dan Vană, Ivan Juvetov coordonatorul al Centrului Cultural Român din Bulgaria-Vidin, doamna Areta Moșu vicepreședinte al ASTREI, poetul și scriitorul Valentin Tălpăraru, istoricul Cristian Căpînaru, Prof. Dr. Tudor Nedelcea-președinte al Fundației *Scrisul Românesc*, Mihai Stanciu de la Comunitatea Elenă din București, Nicolae Marinov Pacev-istoric, președinte al filialei AVE din Koslodui, Mișu Victor-Societatea Culturală Românească din Vidin, Ivan Alexandrov președinte de onoare al AVB, Olga și Simeon Nicovi instructori de dansuri populare și profesori de limba română, președinți ai unor filiale.

Uniunea „AVE” a făcut mai multe demersuri pentru comunitatea istorică a românilor din Timocul Bulgăresc deoarece drepturile acesteia sunt așa cum s-au exprimat liderii românilor din Bulgaria, doar pe hârtie. Până la ora actuală nu există învățământ în limba română, deși comunitatea de la

Sud de Dunăre numără în jur de 500. 000 de români care au reușit în ciuda tuturor presiunilor politice și istorice să-și păstreze identitatea. Limba și tradiția i-a ținut uniți, ba mai mult au îmbogățit cultura timoceană și universală prin creațiile unor oameni de elită din domeniul cultural și nu numai. Depășind condițiile deloc favorabile comunitatea românească din Bulgaria a reușit să aibă o serie de acțiuni culturale notabile: editarea unui album de muzică timoceană autentică, susținerea unui festival anual al românilor din Balcani, organizarea unei

**Pentru sponsorizări și reclame vă
așteptăm la nr. de telefon:**

Fix: 0251.231.026

Mobil: 0767.464.894

0741.777.839

0728.078.492

ANUNȚ

**Pentru numărul viitor așteptăm poze cu
copiii frumoși ai Calafatului și pasiunile
lor. Contactați-ne telefonic pentru
informații suplimentare !**

tabere de creație artistică, înființarea în satele românești a unor clase pilot de limba română etc.

Cu toate acestea dreptul de a fi român nu există încă în Bulgaria, deoarece vecinii noștri nu recunosc statutul de minoritate al românilor. Etnia română este trecută în Bulgaria la *Ministerul Calamităților și Avariilor (Dezastrelor) și nu este o glumă*. Poate, așa cum spunea un lider român din Timoc, noi suntem o calamitate, un dezastru pentru ei, însă din punct de vedere istoric le-am fost de mare ajutor atunci când au avut nevoie de noi.

Simpozionul de anul acesta s-a desfășurat la hotelul Mercur începând cu ora 09. 00 într-o sală special amenajată, deschiderea fiind făcută de Dr. Ivo Gheorghiev, președinte al asociației, „*AVE*” - *Uniunea Etnicilor Români din Bulgaria* care a salutat prezența distinșilor oaspeți. Problemele dezbătute la simpozion au vizat: *convenția cadru-drepturi, obligații și garantarea lor, problemele minorităților etnice din statele balcanice, drepturile minorităților din Bulgaria, învățământul în limba maternă*. S-au evidențiat cele mai acute probleme în ceea ce privește respectarea drepturilor omului, mai ales în conjunctura actuală care din punct de vedere legislativ la nivel european cuprind o serie de reglementări și drepturi pe care țările membre ale uniunii sunt obligate să le respecte. Lucrurile pe teren sunt diferite așa cum s-a putut constata din intervențiile celor prezenți la simpozion. Ivo Gheorghiev a făcut referire la o serie de scrisori oficiale pe care le-a trimis guvernului bulgar pentru ca drepturile românilor să fie respectate și a fi recunoscuți ca minoritate cu toate drepturile și obligațiile care-i revin. Din partea primului ministru al Bulgariei au primit un răspuns sec - *statul Bulgar nu are obligația să respecte Convenția Cadru privind drepturile omului*, este de neînțeles această poziție a statului Bulgar ținând cont că face parte din Uniunea Europeană. Mai mult pentru a nu fi recunoscute minoritățile în Bulgaria nu există un minister care să se ocupe de aceste probleme tocmai pentru a se evita o recunoaștere oficială a românilor. Cu toate acestea mărturiile românismului în țara vecină sunt tot mai multe deoarece unii istorici timocenii au reușit, sprijiniți de asociațiile românești, să pună în evidență elementul românesc și care nu este deloc sporadic, având o continuitate susținută responsabil de generațiile anterioare. În acest sens istoricul Nicolae Marinov Pacev, un cercetător al românilor și obiceiurilor acestora și el la rândul său român, a arătat că numele românești au marcat și încă marchează zonele unde aceștia trăiesc...

ROMÂNII DIN BULGARIA

Studentii români din Bulgaria

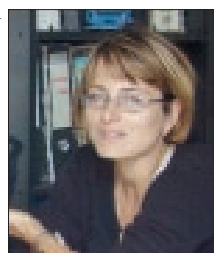
Pe 7 decembrie, la Universitatea din Craiova prima serie de studenți din Bulgaria care au optat pentru anul pregătitor de limba română la filiala deschisă la Vidin în octombrie 2007 la inițiativa Asociației AVE, condusă de Ivo Filipov Gheorghiev, au primit carnetele de student într-un cadru oficial la sala de conferințe. Din partea Universității au participat prorectorii Panea Nicolae și Radu Constantinescu cât și cadrele didactice: Ada Iliescu, Maria Mihăilă, Ștefan Nicoleta și Petre Avram. Domnul prorector Panea Nicolae a prezentat un scurt istoric al Universității, arătând că instituția de învățământ superior pe care o reprezintă este una de talie internațională, având un număr de aproximativ 30.000 de studenți cu o puternică bază materială și ofertă academică variată, cuprinzând studii universitare, postuniversitare, masterale și doctorale. În cadrul Universității își desfășoară activitatea 17 facultăți cu profile variate care beneficiază de o dotare la cele mai înalte standarde, în prezent având parteneriate de colaborare cu 87 de universități din țară și de peste hotare. Pentru anul pregătitor taxa percepută de Universitate este de 300 de euro, urmând ca în momentul în care vor termina acest an cei înscriși să intre ca studenți ai unei Facultăți din Craiova sau oriunde vor dori ei în țară. Acest an este unul de învățare a limbii române, fiind obligatoriu pentru orice student străin.

O altă problemă discutată a fost cea privitoare la taxele de 800 de euro ce se vor plăti pe viitor după acest prim an, destul de mari pentru posibilitățile materiale pe care unii dintre ei le au, ținând cont de salariile și pensiile aflate sub nivelul celor din România. Ivo Gheorghiev, președinte al Uniunii Etnicilor Români din Bulgaria „AVE”, implicat în acest proiect, a declarat că va cere statului român să acorde burse pentru a sprijini tinerii de origine română din Bulgaria. S-a cerut printre altele efectuarea de cursuri după anul pregătitor și la Vidin, însă conducerea Universității a explicat că pentru a se atinge acest obiectiv este nevoie de un număr minim de 50 de studenți, dar și ridicarea condițiilor de desfășurare a procesului de învățământ care deocamdată nu sunt la nivelul la care ar trebui să fie.

După această întâlnire au fost vizitate căminele universității, iar la orele 13,00 s-a organizat o masă festivă la Casa Universitarilor. Pentru anul următor asociația AVE va face tot posibilul, așa cum a afirmat președintele acesteia, ca profesorii și studenții să beneficieze de condițiile impuse de un învățământ superior.

Prof. Costinela Hortensia RUDĂREANU

Proiect educațional

Pe 1 decembrie 2007 s-a finalizat proiectul educațional realizat de Uniunea Etnicilor Români din Bulgaria - „AVE” în colaborare cu două școli din România. În măsura în care societatea înaintea spre democrație, școala trebuie să se afle în dialog autentic și permanent cu societatea, străduindu-se să realizeze punți de legătură între nevoile educaționale, resursele/disponibilitățile intelectuale ale copiilor și perspectivele de dezvoltare economică a societății. Astfel, elevii devin capabili să înțeleagă lumea în care trăiesc, să se cunoască pe sine și să se transforme, să recepteze și să transmită mesaje, exprimându-și gândurile și sentimentele fie prin comunicare verbală, utilizând un limbaj bogat și nuanțat,

fie prin creație plastică. Ilustrând realitățile vieții lor cotidiene, activitățile specifice școlii, familiei și comunității din care fac parte, variatele forme de exprimare ale copiilor dobândesc atât rol formator cât și informator. *Rezultatul actului lor creator devine astfel cartea lor de vizită, dar și a școlii în care învață, respectiv pașaportul către Europa.*

Proiectul s-a desfășurat sub deviza:

Să gândim și să lucrăm împreună, pentru actualele și viitoarele generații, ca parteneri!

Pe parcursul desfășurării proiectului s-au atins o serie de obiective importante care au vizat: înțelegerea unor aspecte istorice care au marcat ambele țări, România și Bulgaria, o mai bună comunicare a copiilor prin executarea unor acțiuni comune, familiarizarea cu tradițiile românești din Timocul bulgăresc punându-se totodată în valoare și latura creatoare și analitică a fiecărui participant. Prima întâlnire s-a desfășurat în luna mai, în orașul Vidin, unde un număr de cinsprezece elevi împreună cu cadre didactice din România s-au deplasat aici pe o perioadă de două zile, cu scopul de a vizita obiective istorice, turistice și culturale cu importanță majoră pentru neamul românesc și de a cunoaște pe colegii lor români din Bulgaria. Copiii au fost impresionați de vestigiile descoperite, lecția de istorie învățată în această excursie având un impact deosebit asupra lor. Au vizitat:

- Monumentul ostașilor români de la Smârdan;

- Mănăstirea de la Albotina;

- Castelul de la Vidin;

- Panorama și mausoleul ostașilor români de la Plevna;

A doua întâlnire a avut loc în luna iunie, la Școala cu clasele I-VIII Nr.2 Poiana Mare, unde copiii români din Bulgaria s-au întâlnit cu autoritățile locale, au vizitat școala după care s-au deplasat la Calafat, unde au avut prilejul să ia contact cu istoria locală vizitând și Palatul „Marincu” unde se află Muzeul de Artă.

După aceste acțiuni s-a observat faptul că între participanți s-a realizat o mai bună comunicare pe probleme de istorie și tradiții care au stârnit interesul din partea ambelor părți. La Vidin, în luna septembrie, s-a organizat un concurs al copiilor de pe ambele maluri ale Dunării, având ca obiect de activitate desenul, sculptura și arta fotografică. Interesul a fost major, operele lor au devenit amintiri prețioase pentru cei prezenți la eveniment.

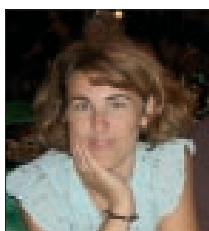
Octombrie a însemnat o nouă vizită a copiilor în România unde aceștia au organizat o șezătoare cu cântece, obiceiuri, dansuri și o paradă de costume autentice. S-a demonstrat că tradițiile și obiceiurile populare românești sunt păstrate cu sfințenie pe ambele maluri ale Dunării.

A cincea întâlnire a avut loc în noiembrie, când copiii români au vizitat un castel roman, în localitatea Belogradcic și Peștera Măgura. În timpul acestei vizite elevii au susținut un program artistic de colinde.

Finalul proiectului ne-a găsit tot în Vidin, unde cadrele didactice ale celor trei școli participante au vizitat orașul și s-au întâlnit cu profesorii claselor pilot cu predare în limba română ale Asociației „AVE”. Schimbul de experiență a fost benefic, urmărindu-se ca această colaborare începută în anul 2007 să se prelungească și în anii următori.

Mulțumim Departamentului pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe fără de care această experiență unică nu se putea materializa. Elevii au cunoscut istoria milenară a neamului nostru, vitejia bravilor ostași, baladele, cântecele și portul popular românesc autentic, ceea ce a însemnat în sufletul lor o revigorare a sentimentului de a fi român.

Prof. Maria-Cristina SUBȚIRE

Carte veche românească în Timocul Sârbesc

Nimeni nu va putea să nege existența unei minorități române în spațiul de la sud de Dunăre, în Banatul sârbesc, în Voivodina și acest lucru nu se poate face căci în aceste locuri trăiesc români și o fac de sute și sute de ani. Ce dovadă mai bună avem în acest sens decât vechile cărți românești care au circulat de-a lungul timpului în aceste ținuturi!

Cele mai vechi cărți au apărut aici odată cu tipărirea lor în limba română și sunt păstrate până în zilele noastre. Cei care au utilizat aceste cărți au fost locașurile de cult din satele cu grai românesc precum și așezămintele monahale. Necesitățile spirituale și liturgice tot mai aprinse au dus la apariția acestor cărți scrise în limba vorbită de către tot poporul.

Primele încercări de a tipări cărți în limba românească s-au lovit de o mare problemă și anume costurile foarte mari necesare în acele vremuri. De aceea s-a apelat la curentul ideologic prezent și anume „naționalismul” și patriotismul celor de la sate care prin contribuția lor benevolă au reușit să dea viață numeroaselor „cărți de căpătâi”.

Nimeni nu spera la un ajutor de la stat și atunci s-a apelat la ideea de naționalizare a bisericii și a școlii, care prindea în acea vreme. Așa se face că multe din cărțile românești importante, școli și societăți așa cum sunt gramaticile sau cărți privind istoria neamului au fost tipărite prin susținerea venită în principal dinspre sate. Tirajele în consecință se vor întoarce și ele aici în lumea rurală.

Cel care a reușit să folosească cel mai bine acest curent

ideologic a fost Constantin Diaconovici-Loga care, prin folosirea primelor programe tipărite face cunoscut ce carti au fost tipărite și care urmau să fie încredințate tiparului și pentru care se cerea susținere financiară. Aceasta listă o anexează unei părți din tirajul Octoihului de la Buda din 1826, carte nelipsită nici unei parohii.

Scrisul este impus de modernizarea generală, de creșterea economică, de cultură, de birocrație. Oamenii încep să înțeleagă forța hârtiei scrise, aceasta stăpânește lumea.

Constantin Diaconovici-Loga este autorul unei cărți care face pe de o parte un scurt istoric al scrisului și pe de altă parte o evaluare a rolului scrisului în societate - „Epistolarul românesc”.

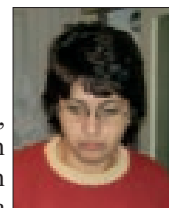
Constantin Diaconovici-Loga nu face un simplu manual de întocmire a corespondenței, de organizare a unei cancelarii familiare, de adaptare la o societate dominată de hârtii, ci încearcă în același timp să abordeze lucruri care țin de cultura scrisă și, în egală măsură, de programul național. Se explică ce este stilul – în vorbire și în scris - cum se realizează un jurnal zilnic, se pledează cultivarea limbii române, se popularizează instrumentul obligatoriu omului instruit: gramatici, ortografii, dicționare și, acum o lucrare de „epistolografie”.

Refacerea drumurilor cărților în timp și spațiu este dificilă. Nu numai că sunt puține însemnările, dar adeseori ele sunt și incomplete, au fost afectate de vechime, de de înlocuirea legăturilor sau altele. De cele mai multe ori avem de-a face doar cu însemnări târzii în raport cu anul redactării sau anul tipării sau până la păstrarea lor în fondurile mănăstirești au avut drumuri lungi în spațiu.

Harul de a fi educator

Alina-Anca TIGAE

Marele secret al oricărei pedagogii constă în primul rând în înțelegere, în dragostea și prestigiul nu numai intelectual, ci și moral al educatorului natural și de profesie. Este ușor să obținem aproape orice de la un copil, dar numai după ce i-am inoculat în prealabil dorința de a spune, de a gândi, de a simți și acționa în aceeași direcție cu noi. Din păcate mai sunt voci care indică în acest scop forța – bruscarea, dispoziția, interdicția etc. –, ale cărei urmări sunt cele dorite, imediate, dar aceste metode seamănă prea mult cu dresajul, ele rănesc și depersonalizează.

Ne vom apropia mult mai ușor de un om – copil, tânăr, adult sau bătrân

– dacă vom încerca să ne situăm în locul lui, să încercăm să-l înțelegem, să-i înțelegem sensurile vorbelor și faptelor. Astfel îl vom putea trata fără teama

că vom greși. Cuvântul însuși e nevoie să fie sincer, să pornească din suflet. Aprecieră, încurajarea și dăruirea permanentă trebuie să fie pe gustul celui cărui i se fac ori i se aduc, pe măsura educatului.

Poate că vom reuși să fim mai buni educatori dacă vom rămâne mereu și pe locul educatului: să învățăm întotdeauna de la oricine și din orice, să învățăm din „bine”, dar să învățăm și din „rău”.

Tudor NEDELCEA

N. Batzaria, exponent al aromânismului (I)

Un rol determinant în cunoașterea și promovarea aromânismului în patria-mamă este legat de activitatea științifică a unor intelectuali români de origine sud-dunăreană, stabiliți în patria de obârșie, și care și-au materializat cercetările în opere de certă valoare. Este vorba de Ioan Maiorescu („*Itinerar în istoria și vocabularul istriano-român*”), D. Bolintineanu („*Călătorie la românii din Macedonia și la Muntele Athos*”), I. Nenițescu („*De la românii din Turcia europeană*”), Theodor Capidan („*Limbă și cultură*”; „*Aromânii. Dialectul aromân*”; „*Fârseroții. Studiu lingvistic asupra românilor din Albania*”; „*Megleno-românii. Etnografie, istorie limbă*”), Em. Bucuța („*Românii dintre Vidin și Timoc*”), G. Vâlsan („*Românii din Bulgaria și Serbia*”), Tache Papahagi („*Grai, folclor, etnografie*”; „*Paralele folclorice*”), G. Murnu („*Istoria românilor din Pind. Valahia Mare 980-1259*”), S. Pușcariu („*Studii istro-române*”), C. Burileanu („*De la românii din Albania*”), Valeriu Papahagi („*Istoria aromânilor*”) etc.

Între aceste ilustre nume, Nicolae Batzaria ocupă un loc aparte. Cu o bibliografie impresionantă, lucrările sale referitoare la confracții din Balcani și din Turcia europeană („*Părăvulii*”, „*De la frații de departe*”, „*Spovedanii de cadâne*”, „*Turcoaicele*”, „*România văzută de departe*”, „*În închisorile turcești*”, „*Turcia „Junilor turci*” etc.) aparțin domeniului beletristic.

Cunoscut mai cu seamă ca scriitor pentru copii (prin al său volum apreciat „*Haplea*”, semnat Moș Nae), Nicolae Batzaria s-a impus în literatura română prin înțelepciunea umorului și harul de povestitor oriental, atrăgând atenția lui G. Călinescu, Lucian Predescu, Marin Bucur, Hristu Cândroveanu și Cornel Moraru. Vine apoi la București spre a urma cursurile Facultății de Litere și Drept după care se întoarce în ținuturile locale spre a-și exercita noua profesie de profesor la Crușevo (unde devine și directorul școlii), la gimnaziu din Ianina și liceul din Bitolia, apoi inspector școlar al vilayetelor Coșova și Salonic, urmând pilda și strădania dascălilor români din Macedonia – care „au luptat să înlocuiască cultura greacă prin cultura română”.

Spre a servi cauza confracțiilor săi și a impune autorităților

otomane imaginea corectă a României („să vadă țara și poporul românesc, așa cum sunt în realitate: o țară cât se poate de frumoasă și un popor pe care Dumnezeu l-a înzestrat cu înalte calități și cu virtuți din cele mai prețioase”), N. Batzaria intră în politică, în „Comitetul de Unire și Progres” din Macedonia, creat în 1889, care milita pentru restaurarea Constituției liberale din 1876. „Fiind încă tânăr și, deci, entuziast, vedeam deschizându-se înaintea-mi orizonturi noi, desemnându-se un ideal ce-mi fusese necunoscut până în ziua aceea: găsiserăm a nime o patrie, în care noi creștinii, bucurându-ne de drepturile și libertățile noastre, am fi stat alături și pe aceeași treaptă cu turcii, în ochii cărora eram niște simple raiale, adică o turmă bună de tuns și de jumulit. Am fi avut și noi un cuvânt de spus, un drept de revendicat, un colț de pământ, pe care să ne simțim stăpâni”.

Este primul român intrat în această asociație secretă progresistă, urmat apoi de dr. Filip Mișea și el parlamentar, jurând pe „religie și pe conștiință”.

Spre a înțelege implicarea lui Batzaria în mișcările politice din Balcani de la cumpăna celor două veacuri este necesară o scurtă incursiune în istoria Turciei. Originari din Asia Centrală, turcii se stabilesc în sec. XI-XII în Asia Mică, trec în Europa (1354) și fac din Adrianopol capitala statului. În sec. XIV-XV cuceresc Bulgaria, Serbia, Grecia Albania, Bosnia și Herțegovina. În 1453, Mohamed II cucereste Constantinopolul și-l transformă în noua capitală a Imperiului. După atingerea apogeei expansiunii teritoriale în sec. XVI, Imperiul otoman, intră în secolele următoare, în criză progresivă, culminând cu războiul ruso-austro-turc din 1877/1878. Paralel se amnifestă

și o schimbare a mentalităților mahomedane, prin infuziunea ideilor „junilor turci”, care vor o Turcie mai aproape de realitățile europene. După crearea, în 1889, a Partidului „Unitate și progres”, în 1903 izbucnește în Macedonia o răscoală antiotomană, pentru ca, trei ani mai târziu, Mustafa Kemal să înființeze organizația politică secretă „Patria și Libertatea”. Un an mai târziu, în 1907, la Paris are loc Congresul reprezen-

tanților partidelor și organizațiilor ilegale din Turcia, care-și propune unitatea de acțiune în mișcarea contra sultanului.

Continuare în numărul următor

Irina-Mariana FECU

Cimitirul Atlanticului

Triunghiul Bermudeilor, Triunghiul Diavolului, Triunghiul Mortii, Marea dezastrelor sau Cimitirul Atlanticului, sunt denumiri date aceeasi zone misterioase pe care o adăpostește Atlanticul. Platon, marele fizician al anilor 427-347 î.e.n. precum și Aristotel, savant și fizician (384-322 î.e.n.) povestesc despre o mare întinsă ce se găsea spre apus de „COLOANELE LUI HERCULE” (denumire dată de antici strămtorii Gibraltar) unde a dispărut Atlantida. Noroiul și ierburile în care se împotmoleau corabiile proveneau, după parerea lor, de la continentul înghițit de ape.

Această „Mare a morții” nu are o limita fixă. De regulă cei mai mulți se referă la zona ce o marginește Bermuda, Miami și Puerto Rico. Dimensiunea triunghiului însă variază între 500000 mile pătrate și până la de trei ori mai mult, având în vedere că unii cercetători includ și insulele Azore, Golful Mexic și Indiile de Vest.

Ani de-a rândul mintea omenească nu a putut înțelege în totalitate ceea ce se petrece acolo. Disparițiile sunt numeroase și fără explicații logice.

În anul 1800 vasul american „INSURGENT” dispărea cu tot cu echipaj. La bordul său se aflau 340 de persoane. În condițiile în care vremea a fost favorabilă, nu s-a putut găsi o explicație elocventă pentru această dispariție. Patruzeci de ani mai târziu, „ROSALIE”, nava franceză cu vele, se îndrepta spre Havana. Este descoperită cu pânzele ridicate, încărcătura în stare bună, însă locuită doar de un canar ce era aproape mort de foame. La acea vreme, experți au examinat nava și au ajuns la concluzia absurdă că: „din cauza unor motive necunoscute, au înnebunit brusc și ca urmare echipajul și pasagerii au părăsit în grabă vasul.”

Un alt eveniment ciudat s-a petrecut în vara anului 1850. Un velier de mare tonaj a fost observat de către pescari îndreptându-se spre țarm cu o viteză excesivă. Vasul a eșuat cu mult în interiorul țărmlui. Nimic prea neobișnuit până aici, însă misterul pornește de la faptul că velierul nu avea picior de om pe punte sau în camere. Pasagerii însă, nu ar fi dispărut cu mai mult de o ora înainte ținând cont de faptul că mâncarea doar ce fusese servită, iar cafeaua ce era caldă aștepta să fie pusă în cești. Povestea nu se termină aici. Vasul cu numele de „SHABIRC” deși era bine fixat în nisip, a dispărut într-o noapte fără urmă și explicație.

La data de 13 octombrie 1913 s-a înregistrat prima dispariție de avion. Albert Juel proprietarul unui avion de mică putere, decolează din Hampstead având destinația Stat-Island. Deși nu s-a semnalat timp nefavorabil pentru zbor, avionul, cu tot cu pilot, dispărea fără urmă.

Perioada modernă a disparițiilor

debutează la 5 decembrie 1945. La orele 14:00 cinci avioane de tipul Grumman Avengers-TBM, decolează într-un zbor obișnuit de patrulare. Celebrul „Zbor 19” cum era numit, trebuia să parcurgă 250km est, 60km nord apoi să se întoarcă la bază. La orele 15:15 turnul de control a recepționat un apel al patrului. Comandantul patrului nu a putut să-și determine poziția. Aparatele nu mai funcționau, iar ciudat era faptul că nu puteau observa nici soarele sau pământul, astfel neputându-se orienta. La ora 16:00 comandantul și-a predat funcția unui alt pilot. Legătura cu baza s-a întrerupt, însă la orele 16:25 noul comandant a restabilit-o. Au fost înregistrate ultimele cuvinte din „Zborul 17”: „nu suntem în stare să ne determinăm poziția. Cred că ne aflăm la 360km N-E de bază. Nu vă luați după mine. Mi se pare că,” și legătura s-a întrerupt brusc. La orele 16:30 marele hidroavion, „Martin Mariner” a decolat cu un echipaj de 13 persoane, și echipament de salvare pentru orice situație. În tot acest timp turnul de control încerca să ia legătura cu avioanele pierdute. După 25 minute de la decolare, baza a cerut coordonatele avionului de salvare însă nu s-a primit niciun răspuns. În decursul întregii nopți au fost căutate de nave maritime și aeriene cele șase avioane dispărute. A doua zi dimineața 300 de avioane, 21 de nave maritime și 12 grupe terestre au scormonit fiecare colțisor al Atlanticului însă totul a fost fără succes. Aceasta este una dintre cele mai vaste și mai intense operațiuni de salvare înregistrată până atunci.

Cele mai sus menționate sunt doar *câteva* din numeroasele dispariții misterioase ale Triunghiului. Între 1960-1970 totalitatea disparițiilor navale în întreaga lume este de 71, însumând în totalitate 88980 t, având la bord 1034 persoane dintre care 10 femei și 3 copii. Disparițiile sunt tot mai dese. În 1981 s-a constatat că din Miami, Florida SUA, au fost înregistrate „dispariția în condiții insolite a 200 de iahturi cu echipaj cu tot”.

Ce se întâmplă cu adevărat în acea parte a Atlanticului? Să fie oare Atlantida, manifestată printr-o forta supranaturală care își atrage locuitorii pierduți odinioara? Unii susțin că dispariții ar fi răpiți de extraterestrii. Alții vorbesc despre o alta lume, mult mai avansată științific, paralelă cu a noastră și că își deschide uneori porțile pentru a captura „animale pentru cercetări”. Ipoteze pot fi cu sutele, însă mintea omenească încă nu a putut găsi o explicație îndeajuns de elocventă și care să îi satisfacă în totalitate dorința cunoașterii pentru că oricum ai privi situația rămâne cu cel puțin un semn de întrebare. Cert este că evenimentele nu sunt ficțiuni. Ceva se petrece. Sunt persoane ce dispar fără urmă și asta poate fi considerată o problema destul de gravă.

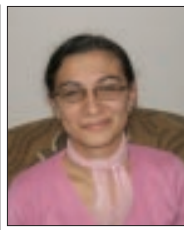

Alexandru PASCOVICCI

Elita de mahala

De mai bine de un secol, tot soiul de “luminați” caută să acrediteze ideea că singura posibilitate a românilor de a fi pentru totdeauna fericiți ar fi să preia, în întregime și fără rezervă, în formă și spirit, “valorile” apusene. Acest mesaj neghiob a fost și este purtat prin intelectualii mercenari, bugetofori și campioni ai amoralității, “elita de mahala”. Mai nou, această “elită de mahala” se dă de ceasul morții, propovăduind necesitatea convertirii românilor la ideologia satanică a “globalizării” și abandonării cât mai grabnice a Tradiției Românești și a credinței Drept Măritoare. Acești amăgitori și vânduți nu iau o clipă la socoteală împrejurarea că o civilizație nu se măsoară în înzestrarea ei tehnică, un criteriu nespun de fragil și lesne schimbător, ci în respectul arătat valorilor veșnice și mai ales vieții. Măsurată sub cumpăna celor în urmă amintite, civilizația românească se găsește într-o categorie net superioară “apusului”. Să nu uităm că civilizația românească este parte componentă a Bizanțului (care înseamnă tot spațiul Ortodox), probabil deplina și desăvârșită înțelegere a rostului omului pe pământ. În Bizanț pedeapsa cu moartea era doar arareori folosită. Chiar și în cazul în care se pronunța o condamnare la moarte, ea putea fi apelată în fața Împăratului și, în chip obligatoriu, executarea ei se amâna cu treizeci de zile. Exact pentru a da vreme de corecție unei sentințe pripite.

În Rusia “kiviană”, în codul de legi al Prințului Vladimir Monomahul (1113-1125), pedeapsa cu moartea era interzisă și asemenea interzise erau mutilarea și tortura. Iar în anul 1503, Sfântul Nil “Sorski”, de la sihăstria Sora din ținutul de peste Volga, vehement cuvânta împotriva acumulărilor de averi de către cinul călugăresc. El propovăduia sărăcia și slujirea aproapelui în nevoie. Același Sfânt osândea, până la asemuirea cu păcatul sinuciderii, violența împotriva celor abătuți de la credință, a “ereticeilor”. El cerea ca împotriva lor doar “sabia” Cuvântului să fie folosită. Să ne aducem aminte de orgiile de sânge comise de către “luminați” Apusului în aceeași vreme, și mai apoi, în chip egal, “reforma” și “contrareforma”. Aceste puține exemple oferite, și cărora ne-numărate altele le-ar putea și fi adăugate, arată limpede că pretinsa superioritate a “apusului” față de “răsărit” este un fals și o teză sfruntată. Este expresia lipsei de cinstire sufletească a unor intelectuali care poartă necuviința ca pe o demnitate și proscrie ca pe o virtute.

Prof. Emanuela COLCEA

Românii de la sud de Dunăre la începutul secolului XX

Încă din secolul al XIX-lea, unii învățați bulgari și mai ales sârbi, au încercat să impună teoria potrivit căreia, în izvoarele medievale și moderne, termenul de vlahi ar fi însemnat tot felul de balcanici care aveau un statut juridic aparte de ceilalți. Unii oameni politici susțineau că vlahii balcanici ar fi fost din zonă, care în diferite împrejurări istorice au început să vorbească și să folosească un idiom latin. După 1908, sub influența directă a unora dintre factorii responsabili din Partidul „Uniune și Progres” al Junilor turci, unii aromâni au început să se considere un popor romanic care vorbea o limbă romanică, respectiv limba aromână. Toți aceștia se considerau înrudiți cu românii din zona carpatică.

În perioada modernă, românii balcanici erau împărțiți în grupuri distincte, și anume: aromânii (macedoromânii) trăiau în Macedonia, Tessalia, Munții Pindului, Epir și Albania, alți aromâni se întindeau spre nord pe teritoriile vechii Serbii, Bozniei, Muntenegrului, Dalmația. Spre răsărit, în Tracia se afla grupul meglenoromânilor. În nordul peninsulei se aflau istroromânii, iar de-a lungul malului drept al Dunării se afla cel de-al patrulea grup, al românilor timoceni care locuiau în apropiere de Belgrad, de la râul Morava până la răsărit de Vidin și mai departe de Silistra și ținuturile pontice. Toți aceștia erau vorbitori ai dialectului daco-român.

La începutul secolului al XX-lea, școala românească din zonele acelea a fost lovită de intoleranța altor etnici balcanici: greci, bulgari, sârbi. Mai mult, în timpul operațiunilor militare din 1912-1913, școlile și bisericile au fost închise, o serie de așezări au fost pustiite total sau parțial, mulți români din rândurile elitei au fost nevoiți să plece în pribegie, s-au intensificat diverse forme de propagandă antiromânească.

În cadrul Tratatului de pace de la București (din noiembrie-decembrie 1913) s-a discutat printre altele și problema românismului balcanic, Nicolae Titulescu a reușit să asigure respectarea drepturilor macedoromânilor. În luna ianuarie 1914 problema românilor timoceni a fost ridicată în discursul ținut de I. C. Grădișteanu, însă acesta a mai ridicat și problema românilor din Albania astfel cerând ca în viitoarea Constituție să existe prevederi clare privind școala, biserica și limba română.

Vizita lui Take Ionescu la Atena, în toamna anului 1913, cu ocazia medierii păcii dintre Grecia și Turcia a adus în prim-plan nemulțumirile cercurilor de la București despre românii ce deveniseră cetățeni ai Greciei, mai ales închiderea școlilor și bisericilor. Take Ionescu a mai propus și un schimb reciproc de cadre didactice în școlile din cele două țări.

În urma tratatului de la Sarajevo s-a declanșat prima mare conflagrație, desfășurată în spațiul sud-est european. Acest fapt i-a nemulțumit pe românii balcanici care au fost nevoiți să lupte pentru idealuri străine.

Preot Adrian MICU

1600 de ani de la nașterea în ceruri a Sfântului Ioan Gură de Aur

Orice om poate ajunge sfânt cu condiția "să-L iubească pe Hristos". Nu există restricție în ceea ce privește sexul, vârsta, rasa, naționalitatea sau profesia. Nici epoca nu contează prea mult pentru a ajunge sfânt. Sfântul Ioan Gură de Aur a fost unul dintre fericiții care a știut să urmeze harul și să atingă sfințenia. El spunea credincioșilor săi să-l imite pe Sf. Apostol Pavel, pentru că orice om, imitându-l poate deveni asemenea lui: "să-l imităm frații mei, căci e un om cu aceeași natură, dar pentru că a arătat o mare dragoste de Hristos, a intrat în ceruri... Sfântul Ioan Gură de Aur s-a născut în orașul Antiohia, (pe locul căruia se afla orașul turcesc Antakiyah așezat pe malurile râului Orontes din Asia Mică), din parinți bogați, tatăl său pe nume Secundus era general căsătorit fiind cu tânăra Antuza. Au avut doi copii: o fată și un băiat, pe Ioan, viitorul sfânt născându-l între anii 345-349. Antiohia, orașul sau natal, alături de Alexandria erau în acea vreme capitalele culturii europene. În secolul IV d.Hr., Antiohia era unul dintre cele mai frumoase orașe ale lumii fiind numit de către contemporani „Orașul de aur” sau „Perla orientului”. Fiind un oraș așa de măreț a fost vizitat de toți împărații Romei. Constantin a ridicat o biserică, Titus I-a împodobit cu serafimi aduși ca pradă de război din Ierusalimul distrus, dar cea mai mare glorie a Antiohiei a fost că aici pentru prima dată ucenicii lui Hristos au primit numele de creștini (42 d.Hr.), până atunci ei fiind numiți nazarineni sau galileeni. Aici au predicat Barnaba, Pavel și Petru.

Sfântul Ioan Gură de Aur a studiat în orașul său natal, la școala lui Libanus, cel mai mare maestru al retoricii, ajungând în scurt timp cel mai bun elev al acestuia. După terminarea școlii, Ioan a fost avocat și orator laic. La vârsta de 20 ani primește botezul creștin iar în anul 367 devine citeț în biserică. Începând cu această perioadă Sfântul Gură de Aur începe un studiu aprofundat asupra învățurii creștine. Spre deosebire de alți tineri care doreau să se facă generali, sportivi de performanță, profesori, judecători, doctori, Ioan Gură de

Aur a hotărât să ajungă sfânt și a reușit. Pentru viața sa curată este chemat la preoție dar fuge socotindu-se nevrednic, scriind mai apoi cel mai cutremurător tratat despre această misiune sfântă, intitulat "Despre preoție". După moartea mamei sale a împărțit toate averile sale și s-a retras mai întâi într-o mănăstire, apoi într-o peșteră ducând o viață de ascet, singurele lucruri rămase din toată bogăția sa fiind o haină, o rasa și o rogojină.

Peste câțiva ani revine în Antiohia. În anul 380 este hirotonit diacon iar în 385 preot. Pe 17 septembrie 397 moare episcopul Nectarie al Constantinopolului iar în locul său este numit Ioan Gură de Aur la porunca împăratului Arcadius. Ca arhiepiscop al Constantinopolului începe o activitate predicatorială, unică în istoria creștinismului. Combate luxul și lăcomia, bogăția și desfrâul, intrând în conflict cu împărăteasa Eudoxia. Din cauza lingușitorilor de la curtea imperială, Sf. Ioan Gură de Aur este înlăturat, dar de teama unei răscoale populare, este rechemat în scaunul episcopal. Dușmanii țes noi intrigi. Ioan este dus în exil la Cuzuc în Armenia Mică, apoi de aici este trimis pe țarmul de răsărit al Mării Negre, dar n-a mai ajuns căci a murit pe

drum în toamna anului 407. A rostit numeroase predici în toate bisericile Antiohiei și Constantinopolului care i-au dus vestea în toate părțile lumii. De la Sf. Ioan Gură de Aur au rămas multe cărți de învățătură (omilii la cărțile Sf. Scripturi), dar și o mulțime de cuvântări care, pentru frumusețea lor i-au adus mai târziu numele de *Gură de Aur* s-au *Hrisostom* fiind până astăzi cel mai desăvârșit predicator al bisericii. De la el a mai rămas și Liturgia care-i poartă numele și care se săvârșește aproape în toate duminicile și sărbătorile de peste an.

Sf. Ioan Gură de Aur este unul dintre puținii sfinți citați în calendar atât de Biserica occidentală și de cea răsăriteană. Cu ocazia împlinirii a 1600 de ani de la nașterea în ceruri a Sf. Ioan Gură de Aur, în toate bisericile din mitropolia Olteniei a fost oficiată pe data de 13 noiembrie a.c. Sfânta Liturgie întru cinstea și pomenirea lui.

Autoritățile bulgare au introdus în mod obligatoriu în școli și biserici limba bulgară, au fost distruse cărțile românești, a început masiv bulgarizarea numelor de botez și de familie. O serie de meglenoromâni au fost deportați în părțile centrale ale Serbiei unde au stat până la sfârșitul războiului. Mulți români balcanici s-au îndreptat spre statul român de la nord de Dunăre, mai ales că după Conferința de la București (1913) toți românii balcanici, la dorința lor, puteau deveni cetățeni români indiferent de locul în care trăiau.

În timpul primului război mondial românii au luptat în

numele principiului naționalităților ceea ce a dus la crearea în zona românească a Pindului, a unei autonomii statale sub protectoratul Italiei, însă după plecarea trupelor italiene din acea zonă, Republica românească a Pindului a luat sfârșit prin venirea trupelor grecești.

În anul 1918 problema românilor balcanici a devenit parte integrantă într-o serie de programe naționale, ceea ce denotă faptul că ideea de unitate națională s-a ridicat nu numai în rândul românilor de la nord de Dunăre ci și a celor de la sud de Dunăre.

De câteva zile a apărut la Editura MJM din Craiova, cu sprijinul financiar al generosului cetățean calafetean Vasile Vasile Adelică, volumul de versuri "ÎN ȚARA MEA" semnat Milan Anghelov Cosoveanu, un poet de limbă română din Bulgaria.

Cartea se va bucura de trei lansări succesive în prezența autorului și a invitaților săi, la Vidin în data de 18.12.2007, la Calafat- Casa de Cultură în data de 19.12.2007 și la Craiova (Radio Oltenia și TVR) în data de 20.12.2007.

În numărul viitor al revistei vă vom prezenta pe larg aceste evenimente. Acum vă prezentăm câteva date despre autor, cum au apărut ele în "Cuvântul înainte" al cărții, semnat de colegul nostru de redacție Dan Vană, prefața volumului semnată de Dl. Cornel Rusu, o scurtă scrisoare și câteva poezii ale autorului.

Dan VANĂ

Milan Anghelov Cosoveanu – poet român

Milan Anghelov Cosoveanu este român. S-a născut în satul Cosova, pe malul Timocului, în regiunea Vidin-Bulgaria. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității din Sofia și, câțiva ani, a predat limba bulgară elevilor de liceu. A profesat ca jurnalist la un ziar local și la unul regional, a tradus poezie contemporană din limbile română și rusă pentru mai multe reviste literare. Apoi a fost fondator și zece ani redactor-șef al ziarului (transformat în revistă lunară) Timpul-Vreme, editat de Asociația Vlahilor/Românilor din Bulgaria al cărei vicepreședinte a fost. Este membru al Uniunii Ziariștilor din Bulgaria și autor al volumelor de versuri „Vară dunăreană” și „Pe brazda vieții”. A fost decorat de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România cu Ordinul Ziariștilor Clasa I (Aur) Acum este pensionar și locuiește în satul său natal, unde scrie poezie în limba maternă – limba română.

Prezentarea de mai sus nu-mi aparține. Ea mi-a fost trimisă chiar de către autor, iar stilul său simplu și direct îl caracterizează în mare parte. Spun în mare parte, pentru că ar mai trebui adăugat ceva în definirea personalității lui Milan Anghelov Cosoveanu (Nea' Milan, cum îi spun prietenii, Milan, cum ne roagă el să-i spunem). Blândețea. Parcă toată blândețea lumii s-a adunat deasupra Cosovei într-o dimineață și i-a căzut în cap, molipsindu-l pe vecie, singurului cosovean ce se trezise, cu noaptea-n cap, să meargă la oraș, la Dii. Lui Milan al nostru. Am sesizat acest lucru de la prima noastră întâlnire, acum mai bine de cinspezece ani, când am participat la o întrunire a membrilor Asociației Vlahilor/Românilor din Bulgaria. Ivan Alexandrov, președintele de atunci, m-a invitat la o cafea (și o votcă) într-un bar găzduit de „Casa Profesorilor”. Alături de noi se mai aflau și alte persoane din asociație și, bineînțeles, Nea' Milan. După ce s-a făcut comanda, lumea a început să vorbească. În limba bulgară. Ivan scuza din când în când situația, motivând că oamenii nu știu prea bine limba maternă, cu care se exprimă mai greu. Am înțeles. Și pentru că nu înțelegeam o iotă pe bulgărește am început să analizez fizionomia. Mult timp l-am privit pe Milan. Părea un monument al blândeții într-un nor gros de fum, atunci ca și acum, poetul având permanent o țigară aprinsă între degetele mâinii drepte. „Omul acesta nu poate să facă nici un rău” a fost primul meu gând, prima

concuție despre el, devenită în timp certitudine. Mulți dintre cei care l-au cunoscut și cu care am vorbit după aceea au recunoscut că la fel au gândit și ei. Nea' Milan și-a terminat paharul de votcă amestecată cu cola (nu mai țin minte dacă era primul sau al doilea), a tras puternic un fum și s-a adresat celor prezenți în limba română. „Domnilor, vă rog. Îl avem aici pe Dan, din țară. El nu înțelege bulgărește. Vă rog. Eu propun să vorbim în limba română și sigur o să ne-nțelegem”. Apoi către mine: „Dane, îmi dai voie să-ți spun așa, să ne scuți că

noi vorbim aici ca pe la noi. Cu o limbă măi săracă, așa cum ne-o lăsară moșii. Da tu o să-nțelegi. Că și noi sântem români. Te rog”. Zlatko Anghelov, cunoscut artist fotograf îi spune: „Milane, tu cu limba aia săracă făcuși poezie. Ia spune una s-o audă și Dan”. Atunci am auzit primele versuri scrise de Milan Anghelov Cosoveanu, recitate chiar de el. Poezia ascultată în acea seară rece de primăvară, alături de niște oameni pe care abia începeam să-i cunosc, este și acum una dintre cele mai frumoase pozii pe care le știu: „Casă veche neuitată/cu ferestrele tânjite...” Sentimentul acut al singurătății nu-l mai simțisem, de o asemenea intensitate, decât în poezia a lui George Topârceanu

„Balada morții” și în binecunoscuta „Lacustră”. Din nou memoria îmi joacă

feste și nu-mi mai aduc aminte cum s-a încheiat seara, dar nu voi uita niciodată expresia de fericire de pe fața lui Nea' Milan când am început să aplaudăm și lacrimile care-i curgeau continu din ochii mari, albaștrii, ce priveau la noi cu recunoștință. De-atunci au trecut, cum spuneam, mai bine de cinspezece ani și amintirile mele cu Milan s-au înmulțit atât de mult că mi-ar trebui încă șapte ani să le povestesc.

Ceva, însă, ar mai trebui să adaug în această introducere, în legătură cu propoziția simplă de la început. „Ei și?” ar putea să întrebe unii. „Și ce-i cu asta? Noi nu sântem?” s-ar putea arăta nedumeriți alții. Iar ceilalți, cei mai mulți, nici n-au băgat-o de seamă. Li s-a părut simplă și normală, poate chiar formală, fără prea multe înțelesuri și pe bună dreptate. Câte înțelesuri poți găsi, bunăoară, în propoziția „Tata este profesor”? Pentru a înțelege însă semnificația reală a acestei expresii nu este nevoie decât să vii o zi sau două într-un sat de români din Valea Timocului și să stai de vorbă cu cei care se încapățânează

să-și mai joace jocurile, să-și mai cânte cântecele, să vorbească, să gândească și să viseze în limba română (sau vlahă, cum îi mai spun unii). Pentru Milan Anghelov Cosoveanu această propoziție simplă înseamnă totul. De ea se leagă însăși ființa lui. Citindu-i poeziile, sigur veți înțelege acest lucru și-i veți scuza, pe alocuri, imperfecțiunile care, de multe ori, dau farmec poeziei sale. Acum câțiva ani îmi spunea că vrea să dovedească, prin versuri, ca un matematician, că în satele din regiunea Vidin, și nu numai, trăiesc români din cele mai vechi timpuri, cu tradițiile și obiceiurile, cu portul dar mai ales cu graiul. Mai avusese o astfel de încercare prin poemul „Poftiți la masă”, dar nu era pe deplin mulțumit. Acum un an, când mi-a înmănat toate poeziile din această carte, scrise cu mâna de el însuși, cu o caligrafie exemplară și așezate în ordinea dorită, mi-a spus că a reușit demonstrația și că este mulțumit de ea. I-a dat titlul „Albotina”, loc străvechi, încărcat de legende, unde și acum, în a doua zi de paști, se strâng românii din toate satele, aproape treizeci, pentru a-și pomeni și cinsti morții. Aici se încinge o horă mare, „hora tristă” cum i se zice, și în mijlocul ei se dă de pomană pentru cei „plecați”. Obiceiul există și în satele oltenești dar nu are o asemenea amploare. Aici, acum câțiva ani, am auzit un lăutar bătrân cântând o variantă a baladei „Gruia lui Novac” și primele două versuri le-am reținut pentru unicitatea lor: „Eu sânt Gruia lui Novac/ Și sar Dunărea-n ciomag”. Acest loc a fost ales de Milan ca subiect al demonstrației sale lingvistice. N-am vrut să-l supăr pe poet spunându-i că demonstrația în cazul evidenței este inutilă. Poate știa el ce știa. Oricum, Milan Anghelov Cosoveanu dovedise cu prisosință, în poemul „Pe brazda vieții”, că în graiul vorbit de românii din Valea Timocului se poate scrie o poezie de cea mai bună calitate. Și încă ceva. Vreau să-i mulțumesc lui Milan și celorlalți luptători pentru drepturile limbii române în Europa, că m-au reînvățat ce înseamnă patriotismul și prietenia, sentimente pe care nu trebuie să le afișezi și de care nu trebuie să te rușinezi niciodată. Bulgaria și România ar trebui să se mândrească cu ei și să le dea puținul de care au nevoie, pe care îl merită și la care au dreptul. Iar cei care-și strigă patriotismul în gura mare, pe la toate tarabele și în toate piețele, să mai tacă puțin a respect.

Închei cu versurile rugăciune, din finalul poemului „Pe brazda vieții”, pe care ar fi bine să le învețe la școală copiii pentru a le recita părinților și bunicilor acasă și împreună să le spună în gând înainte de culcare: PĂZEȘTE-NE, DOAMNE/ PRIN SECETA VERII/CU CÂNTECUL MAMEI/CREDINȚA CREȘTINĂ.

Dane, salut

Deja mă aflu în mâinile tale.

Nu îți fac un compliment. Am încredere în tine.

Te rog, fiind redactor, să păstrezi puritatea și calitatea tehnică a versului creat pe baza dialectului (graiului) nostru. Există și niște deosebiri semantice și sintactice...

După redactarea poeziilor, dacă se poate, aș vrea să le văd încă o dată. Sper că vom ajunge la un consens creator.

Mulțumesc din toată inima.

Cu cea mai caldă stimă
Milan Cosoveanu

Scumpă mamă

Scumpă mamă unde ești acum?
Nu știu mamă unde voi mai sta.
Cad acolo ploii, zăpezi sau bruma?
Ori ești mamă pe o sfântă stea

Unde numai primăvara ierbii
Luminează într-un vecinic timp.
Duhul merge pe câmpia verde
Sau pe înălțimea lui Olimp.

Ori ești mamă undeva aproape
Într-un fel de univers ușor
Care pentru noi e tot o noapte
n-am putere să te văd în zbor.

Singur sânt în casa cunoscută
Ca un spic rămas nesecerat.
Ușa neadormită tot ascultă-
Vii, nu vii să sezi aici pe pat.

Te așteaptă vatra friguroasă
Niște crengi uscate să-i aduci
Și să pui la urmă pe o masă
Străchinile cu legumuri dulci.

Numai visul mamă te aduce.
Nu știu mamă unde voi mai sta.
Ne vom întâlni sub sfânta cruce
Pe vreo depărtată-n lume stea.

Fereastra obosită

Fereastra obosi privind
Pe cineva să vadă-n poartă.
Nu vin prietenii. Nu vin.
E moartă strada mea. E moartă.

La masă e stăpânul ei
Vorbind cu pâinea și paharu.
Își amintește de-un bordei
Și cum mergea la câmp plugaru.

Acum și satul e-ntristat
Ca o pădure părăsăată
Din care păsări au plecat
La vest, în țară nevăzută.

Seceta

Seceta arde pământul
Vântul uscat îl mătură.
Unde sânt ploile sfinte
Văile de sunet să urle !

Vitele-n umbra pădurii
Frunza culeg, amărâtă.
Jalnic cicoarea fluieră.
Șerpilor se surp pe râpă.

Egiptul antic legătura dintre artă și religie

Iulia MICU

Arta egipteană este așezată sub semnul fenomenului religios. Legătura vechilor egipteni cu zeii protectori ai Egiptului este profundă și se manifestă atât pe pământ, cât și în viața de dincolo-element central al credinței egiptene străvechi, de aceea operele de artă egiptene au câteva elemente comune.

Secol după secol s-au reprodus aceleași forme artistice, s-au utilizat aceleași tehnici și aceleași materiale. Statuile faraonilor sau ale marilor demnitari nu reprezintă trupul real ci mai degrabă ele proiectează o imagine ideală a unui om aflat în comuniune permanentă cu zeii, deci aflat într-o stare de har divin. De aici rezultă caracterul solemn al statuilor egiptene, senzația de măreție pe care aceasta o produce privitorului.

De-a lungul timpului s-au lucrat în Egiptul Antic poate zeci de mii de statui de bronz, piatră, lemn, aur, întotdeauna pictate. Artistul egiptean a acordat culorilor o semnificație anume, culorile fiind de fapt simboluri religioase. Roșul era o culoare negativă, aceasta fiind culoarea zeului Seth, zeul deșertului lipsit de viață, zeul morții, al răului și totodată al dezordinii. Verdele, culoarea vieții vegetale și de aceea culoarea bucuriei și tinereții era închinată zeului Osiris, zeu al reînvierii și al nemuririi ce stăpânea lumea de dincolo.

Tot astfel, culoarea neagră avea aceeași semnificație, negrul fiind culoarea pământului fertil al Nilului, care prin revărsările sale asigura „reînvierea” veșnică a Egiptului an după an și garanta puterea și prosperitatea țării. Albastrul era culoarea cerului și a zeului acestuia Amon. Galbenul reprezenta aurul, un material prețios, simbol al nemuririi zeilor și de aceea avea un caracter sacru, fiind destinat numai în reprezentările zeilor și faraonilor. Albul, simbol al purității și bucuriei, era culoarea Egiptului de Jos.

Piramidele și templele aveau rolul să asigure o legătură puternică între egipteni și zeii lor protectori. Marile piramide ridicate de faraoni nu erau doar grandioase locuri de veci pentru faraoni ci, mai degrabă, un simbol al triumfului egiptenilor asupra morții, credința în nemurire și viața de apoi fiind elementul central al religiei egiptene. Faraonul nu era doar un șef al statului, ci înainte de toate un zeu întrupat, un simbol al nemuririi.

Vechii egipteni credea că viața este un proces continuu, în care existența fizică este doar o etapă de pregătire pentru transformarea adusă de moarte. O viață dusă în conformitate cu principiile morale și potrivit regulilor sociale și religioase din lumea egipteană permitea ca sufletul să treacă de ultima poartă a Lumii Subterane pentru a ajunge în lumea paradisiacă, după ce fusese judecat de zeul Osiris. Meșteșugarii egipteni abordau domenii diverse, lucrând materiale variate, de la sculpturi de mari dimensiuni în piatră și bronz, manuscrise împodobite de imagini, sarcofage bogat ornamentate în basoreliefuluri, bijuterii, ceramică și sculpturi în lemn. Cele mai mici, dar și cele mai interesante artefacte sunt amuletele și bijuteriile folosite pentru a împodobi și a proteja mumiile în călătoria lor de după moarte. Erau folosite figurine ushabti care aveau rol de a însoți sufletul celui decedat și a-l ajuta să treacă de judecata lui Osiris. Hieroglifile prezente pe diversele artefacte sunt inscripții cu rol de protecție, care cer ajutorul zeilor și ajută în trecerea sufletului până la sala judecării. Această călătorie este reprezentată și prin scenele pictate pe sarcofage și lăzi, drumul făcut de suflet după despărțirea de trup până la viața eternă alături de zei fiind redat prin mici compoziții foarte minuțioase.

Deoarece religia antică egipteană este închinată nemuririi și veșniciei era normal ca arta religioasă să consacre aceste valori.

drd. Marius TURAICHE

Arta modernă

CUBISMUL

Pictura modernă reprezintă un subiect mai puțin înțeles în special la noi. Arta este deseori asimilată cu o fotografie, cu o reproducere exactă a realității. Cu toate acestea o lucrare precum *coloana infinitului* nu este greu de înțeles. Coloana nu este o reproducere a realității, ci reprezentarea unei idei cât se poate de abstracte: *infinitul*. Artistul ar fi putut sculpta o silueta de femeie, cu privirea alungită, cu o atitudine nostalgică. Un personaj care privește către orizont, care se gândește la nimic. Ar fi fost o variantă de a ilustra infinitul, însă soluția aleasă a fost mult mai puternică, tocmai pentru că nu a apelat la realitatea imediată, încercând să o creeze într-o lume unică având care permanent se naște.

Primul curent artistic -atât pictură cât și sculptură - care a renunțat al reproducerea fidelă a realității a fost cubismul. Experiențele cubiste - fețele turtite, ochii așezati oblic pe aceeași parte cu urechea - stârnesc și acum nedumerire. Are cubismul o logica? Are, dar experienta cubista e mult mai veche decât s-ar crede. Ea își găsește coordonatele în pictura... Egiptului Antic. Explicația este destul de simplă. Imaginați-vă fotografia unui cap, văzut din profil. Conturul feței se percepe destul de bine: se vede clar forma frunții, a nasului și conturul buzelor. Ochiul însă nu se prea văd. Pupila e o pată turtită, lăcrimarul este ascuns, albul ochiului este ascuns pe jumătate. Rezultatul este că ochiul își pierde impresia pe care o are din față, iar elementele feței sunt neclare.

Dan VANĂ

Centrul cultural românesc din Vidin

Anul acesta pe 28 decembrie Centrul Cultural Românesc de la Vidin va sărbători un an de la înființare. Prin inițiativa lui Ivan Juvetov, preluată de primăriile din Vidin și Calafat, cât și cu sprijinul Muzeului de Artă, s-a reușit ca în ambele țări, România și Bulgaria, să se deschidă câte un centru cultural, având ca scop o mai bună colaborare culturală la nivelul actualelor condiții europene. Mai mult decât atât, Centrul Cultural Românesc din Vidin era necesar ținând cont și de faptul că în această zonă există cea mai compactă masă a etnicilor români din Bulgaria. S-a dovedit și eficient deoarece aici au avut loc o serie de expoziții ale unor artiști cunoscuți din România fiind și o rampă de lansare pentru câțiva tineri artiști. Au expus aici, de-a lungul unui an, artiști ca: Emilian Popescu, Eustațiu Gregorian, Vasile Buz, Letiția Sterian, Marius Turaiche, Tudorel Predan, Cristian Rudăreanu, Minel Dina, și alții.

În cadrul programului de activități desfășurate la Centrul Cultural Românesc au avut loc manifestări în colaborare cu Asociația „Artizani Fără Frontiere” din Craiova împreună cu meșteri populari din Bulgaria.

Acum, la un an de la începerea activității, Ivan Juvetov-coordonatorul centrului, a declarat că, deja, spațiul asigurat

de primăria din Vidin a devenit insuficient și este necesar un nou sediu, care să dispună și de o bază minimă de dotare, necesară bunei desfășurări a programului.

Trebuie menționat că și la Calafat funcționează un Centru Cultural Bulgar, în clădirea Palatului „Marincu”- Muzeul de Artă, coordonat de Dl. Alexandru Pârvan, directorul instituției.

Egiptenii desenau întotdeauna figura umană din profil, însă ochiul îl pictau *vazut din față*, pentru a-i pastra impresia puternică. Întreaga figură avea o alcătuire ciudată, însă siluetele avea o vizibilitate perfectă. Toate elementele corpului erau clare, de la ochi până la degete.

Cubismul a preluat această idee și a dezvoltat-o. O figură cubistă este desenată simultan atât din față cât și din profil. Ochii sunt văzuți întotdeauna din față. Ideea cubismului a fost de a prezenta absolut toate segmentele (fețele) modelului. Un vas era desfăcut în toate părțile componente și recompus într-o singură imagine.

Această primă fază poartă numele de cubism analitic. Ulterior, Pablo Picasso s-a întrebat dacă forma unui ochi nu poate însemna ceva mai mult decât o simplă descriere. În Guernica, Picasso pictează o femeie care țipa

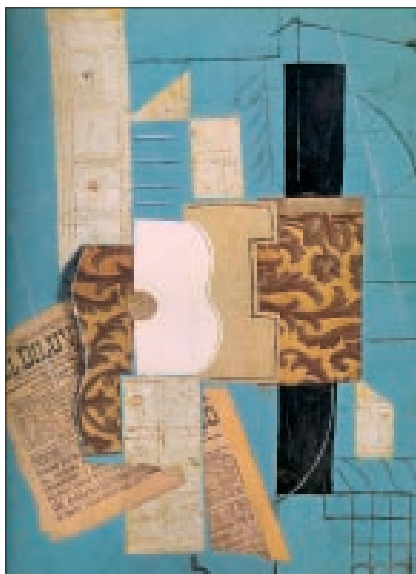
deznădăjduită, prinsă în iureșul calului de metal, alegorie a războiului. Ochiul femeii are forma unei lacrimi. Un ochi-lacrimă. Nu doar o simplă descriere a realității, ci o *metaforă*.

ARTA ABSTRACTĂ

George Enescu făcea la un moment dat o comparație între muzică și pictură. Muzica - susținea Enescu - este superioară picturii, pentru că muzica nu se folosește de un suport real, ci este abstractă. Ea rezistă doar prin sunet, prin materia ei de baza, în timp ce pictura este parazită, este obligată să *reproducă realitatea* ca să existe.

Însă pictorii și-au pus pe bună dreptate întrebarea dacă senzațiile obținute prin reproducerea unui obiect real (de la model uman până la peisaj) nu puteau fi obținute doar prin pete de culoare. Culorile au o viață proprie și produc o senzație distinctă. Roșul crește presiunea sanguină și accelerează bătăile inimii, este culoarea erotismului, a revoluțiilor, a sălbăticiiei, a sângelui. Albastrul e expresia încrederii, a seninătății. Verdele calmează, galbenul dă senzația de lumină, portocaliul de căldura. Pictorii și-au dat seama că în lipsa unor reprezentări concrete culorile pot trezi senzații.

În prima fază pictorii s-au orientat către formele geometrice, și au încercat să găsească o relație între culoare și formă. Kandisky a fost cel mai fervent susținător al *spiritualității* în pictura, al deschiderii “ochiului interior”. Având convingeri teozofice și orientale Kandisky a compus imagini interesante, cu linii, cercuri care se întrepătrund, triunghiuri, experimentând constant forma și culoarea. Alții l-au urmat mergând pe drumul deschis de el.

Cristina CRINTEANU

Legi ... ciudate

Încă din cele mai vechi timpuri, societățile umane au fost guvernate de legi menite să asigure ordinea și buna înțelegere între membrii lor și care, studiate în contextul istoric respectiv, oglindesc într-o oarecare măsură relațiile din cadrul unei comunități. Unele dintre acestea au rămas în vigoare chiar și astăzi, deși conținutul lor este desuet și deseori hilar. S.U.A. are o poziție fruntașă cu privire la existența unor asemenea legi "trăsnite" cum ar fi: într-o casă nu au voie să locuiască împreună mai mult de 6 fete necăsătorite, rezidenții unui oraș nu au voie să pescuiască stând cocoțați pe spatele unei girafe, femeilor li se interzice să apară nebărbierite în public, alăptatul copiilor în public este interzis, li se interzice cetățenilor de peste 18 ani să aibă mai mult de un dinte lipsă,

li se interzice bărbaților să-și bată soțiile mai mult de o dată pe lună, nici un vehicul care circulă fără șofer nu are voie să depășească viteza de 60 km/h, este ilegal să păstorești mai mult de 200 de oi pe Hollywood Boulevard. Nici Europa nu face excepție, în Franța, între orele 8.00 AM și 8.00 PM fiind obligatoriu ca muzica ce se difuzează pe posturile de radio să fie franțuzească. Legislatorii francezi au hotărât că este ilegal să săruiți o persoană în metrou, precum și că nici un porc nu poate fi botezat cu numele de Napoleon de către stăpânul lui. În Israel este interzis să-ți scarpini nasul sâmbăta, să hrănești animale în locuri publice sau să aduci urși pe plajă.

Prof. Dinel NICOLAE

Vestigii ale trecutului

Sub îndrumarea distinsului doctor în arheologie Nica Marin de-a lungul anilor am efectuat cu elevii Liceului Teoretic din Poiana Mare cercetări de suprafață și săpături arheologice în câteva puncte de pe teritoriul comunelor Poiana Mare, Desa și Ghidici. Cea mai valoroasă descoperire arheologică aparține epocii bronzului și a avut loc în punctul *balta Tarovei* în raza comunei Ghidici. O investigație întreprinsă pe o dună de nisip situată la 300 de metri Est de necropola descoperită la 1981, s-a soldat cu dezvelirea în întregime a unei locuințe cu o suprafață de 35 mp și cu identificarea resturilor a încă două. De sub chirpicul pereților prăbușiți s-a recuperat o mare cantitate de ceramică, vase cu forme din cele mai variate și frumos ornamentate în tehnica incrustației cu motive tipice culturii Gârla Mare, greu de găsit pentru războiul vertical de țesut și podoabe din bronz. Noutatea descoperirii constă mai ales în aceea că s-a putut înțelege pentru prima dată tehnica

de execuție al locuințelor de către purtătorii culturii Gârla Mare (1500 î.Hr.) care locuiau pe ambele terase ale Dunării începând de la Belgrad și până aproape de râul Olt. Locuințele aveau la bază un schelet alcătuit din bărne subțiri și pereți de trestie peste care se lipea lutul. Acoperișul era din stuf de baltă fiind sprijit pe niște stâlpi groși din lemn înfipti adânc în pământ. Urmele gropilor ne indică și astăzi conturul și dimensiunile locuințelor descoperindu-se la una dintre ele bine conservată podeaua lutuită și vatra cuptorului făcând cu grijă, ambele fiind crăpate ca un mozaic din cauza incendiului. Toate aceste date au adus o îmbogățire a elementului istoric în zonă deoarece informațiile inedite despre modul de viață a oamenilor din acea perioadă au contribuit fără discuție la formarea unui tablou asupra vieții în epoca bronzului.

Mihail CARAULEANU

Din istoria presei calafetene

Din lucrarea "*Calafat - trepte de istorie*" scrisă de profesorii Vasile Petrișor și Lelius Mândroiu am aflat că prima publicație cunoscută în orașul de la Dunăre este ziarul independent "*Valul Dunărei*" apărut la 1 decembrie 1902 și condus de N.O. Dallochin. Apoi, între 6 decembrie 1913 și 18 mai 1914 s-a editat periodicul "*Calafatul*", directori și proprietari fiind G. Marinescu și I.N. Dănculescu. În anul 1926, la 15 februarie, apărea "*Cuvântul Calafatului*", iar în perioada 1 aprilie – 15 iulie 1929, foaia de propagandă culturală "*Ecoul Dunării*". Tot în același an, între 25 mai și 25 iulie s-a editat "*Calafatul Cultural și Politic*", de asemenea în perioada 28 mai – 20 iulie 1929 a fost scos pe piață ziarul

cultural și politic "*Lupta noastră*".

Pe lângă aceste apariții sporadice, Calafatul a beneficiat în perioada interbelică și de apariția revistei culturale "*Slove*", editată sub îngrijirea Societății "Căminul Cultural". Revista a apărut prin grija unui comitet format din C. Gerotă, G. Stefanovici și A. Tănase-Măcaș. În colectivul de redacție mai apărea ca redactor T. Mareș, iar ca secretar Aurel Tomescu. La revistă colaborau Eugen Relgis, Ion Mehedințeanu, Zaharia Stancu, C. Niculesc-Plopșor, Constantin Gerotă, Mihail Corneanu, V. Militaru, C.Z. Buzdugan și mulți alții, atât din Calafat, cât și din țară.

Maimuțarea în 2007

Societatea parcă, spre surprinderea unora dintre noi, a devenit din ce în ce mai penibilă, avînd un umor retardat și care ne afectează într-un mod dramatic. În speță politica, fardurile ieftine și fustele transparente au umplut ecranele care, gâfâind după calupurile de reclame și eșecurile unei interpretări live *memorabile*, se destind atunci când un grup umoristic căpiat de grija că mâine s-ar putea din cauza ratingului scăzut să nu mai fie își dă pe scenă ultima suflare lipsită *totalmente de talente*. Eu nu știu cine-i mai poate crede, poate vreun extraterestru pentru că deja și copiii știu să facă diferența între papagali și maimuțe. Când îi vezi cât de serioși și afectați sunt de soarta poporului la televizor ai impresia că acum ar lăsa micile și nenumărate vile să sară în ajutorul țării, cică, cine să-i mai creadă. Deja le-a trecut vremea, lumea s-a săturat de discursuri și promisiuni de fețe impregnate de grija pentru cetățean. Înainte de 89 se făceau filme de propagandă comunistă unde druga dae porumb era cât racheta iar merele ca niște pepeni, parcă erai în rai. Acum totul e un film, o regie în care majoritarii sunt prost plătiți în ciuda faptului că de ei au avut grijă toate partidele

politice, cum, nu știm, și de ce au ajuns așa săraci, iar nu știm. Se pare că ne-au cam înșelat după cum se vede. Ca lucrurile să meargă și bine au fost discreditate aproape toate instituțiile tradiționale și de referință ale societății, biserica, învățământul și sistemul juridic. În învățământ au introdus evaluări absurde și atât de multe metodologii și acte argumentative încât dacă stai să le faci ca la carte nu mai faci carte, cu elevii binențeles. În biserică au aruncat câteva dosare uitate prin rafturile ălea vechi și care acum sunt ca brânza de oaie care cu cât e mai veche cu atât e mai gustoasă. În justiție e jale că deja aici au început să apară telenovele în direct cu rată ridicată de audiență unde poporul, așteptând ziua de mâine, își permite să piardă și noaptea de dinainte. Ceaușescu era grijuliu ne culca la nouă și ne scula la două să luăm lapte în timp ce acum ne culcăm la două și ne sculăm degeaba la nouă. Ce bine ar fi dacă ne-am putea culca vreo două sute de ani să vedem cum ar arăta atunci lumea asta în care trăim. Dar nici așa nu e bine fiindcă sunt sigur că toți ne-am duce la culcare chiar și ăia care nu s-au trezit încă.

Maxime și cugetări

DESPRE CĂSĂTORIE

O fată când se căsătorește crede întotdeauna că a câștigat un iubit, dar de cele mai multe ori își dă seama că l-a pierdut. (Jerome K. Jerome)

Iubirea este o formă de boala temporară care se vindecă numai prin căsătorie.

Toate jocurile de noroc sunt interzise, numai căsătoriile nu.

Iubirea este idealul. Căsătoria este realitatea.

Cauza principală a divorțului este căsătoria.

Sfatul meu este să te căsătorești. Dacă vei avea o nevastă bună, vei fi fericit; dacă nu, vei deveni filosof. (Socrate)

Numai bărbații însurați au amante.

DESPRE FRICĂ

Frica de viitor este cancerul prezentului.

Nu te teme de mâine, Dumnezeu este deja acolo.

Cea mai mare greșală pe care poți s-o faci în viață este să trăiești permanent cu frica în sine că vei face una.

DESPRE PROSTIE

Prostia înseamnă să faci același lucru în mod repetat, așteptând

rezultate diferite.

E mai bine să taci și să dai impresia că ești prost, decât să vorbești și să înlături orice dubiu.

Ca să înțelegi că ești prost trebuie să îți meargă mintea. (Georges Brassens)

Doar două lucruri sunt infinite: Universul și prostia omenească. Si nu sunt sigur în legătura cu primul. (Albert Einstein)

DESPRE FEMEII

Nu poți să cunoști o femeie până nu o întâlnești la tribunal. (Norman Mailer)

Hoții îți cer banii sau viața; femeile le vor pe amândouă. (Samuel Butler)

SI ALTELE...

Să nu te cerți cu oamenii mai mult decât cu tine însuți. (Lucian Blaga)

Nu testa niciodată adâncimea apei cu ambele picioare!

Deși nu este o boală de ochi, gelozia duce la orbire.

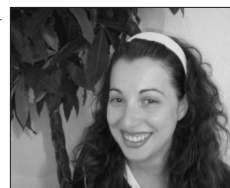
Dacă tot nu învățăm din greșeli, ce rost mai are să le facem

Un pictor pictează ce se vinde, un artist vinde ceea ce pictează.

Unii oameni se tem așa de mult de moarte că nici nu mai apucă să trăiască!

Prof. dr. Diana COTESCU

Prezentări de mănăstiri și biserici românești din Serbia

Episcopia Ortodoxă Română din Vârșeț. În timpul stăpânirii romane (106-274), aici se afla cetatea Canonia, ale cărei ruine au fost descoperite în 1885. În 1552, Ahmed Pașa cucerește Vârșețul, subordonându-l vilaetului Timișoarei. La 1594, sub conducerea banului Lugoșului, Gheorghe Palatici, românii bănățeni se răscoală împotriva stăpânirii otomane și asediază Vârșețul, dar sunt înfrânți, preotul Todor fiind escalpat de turci. Un an mai târziu, în 1595, Sigismund Bathory, voievodul Transilvaniei trimite pe Gh. Barbeli cu oaste contra turcilor, îi învinge și astfel orașul Vârșeț și satele din jur intră sub stăpânirea voievozilor ardeleni, Sigismund Bathory, Andrei Bathory și Mihai Viteazul (1599-1601). În 1605, turcii reocupă orașul până în 1716, când sunt izgoniți din Banat. În 1723, sunt aduși coloniști germani. În 1792, orașul avea 8402 locuitori, dintre care, 5212 ortodocși, majoritatea fiind români.

Reședința episcopului sârbesc datează din 1759, Biserica romano-catolică în stil gotic, cu două turnuri este zidită între anii 1860-1863, Catedrala sârbească construită între 1783-1785, iar Biserica Ortodoxă Română în stil bizantin fiind ridicată în 1911.

Episcopia Ortodoxă Română există înainte de ocuparea orașului de către turci (1552). După venirea sârbilor, Episcopia ajunge sub jurisdicția sârbească. În timpul păstoririi episcopului Iosif Ioanovici Șocobent (1786-1805), se înființează Școala gramaticală cu patru clase, unde a predat, între 1806-1808, eruditul Paul Iorgovici-Brâncoveanu, închis în 1819. În 1820, aici se înființează o școală teologică cu predare în limba sârbă, iar din 1822, predarea s-a făcut și în limba română, școală unde a învățat, între 1829-1830, mitropolitul-erudit de mai târziu, Andrei Șaguna. Școala s-a închis în 1868. În perioada interbelică, protopop era Traian Oprea.

În 1971 se înființează, teoretic, Vicariatul Ortodox Român cu sediul în Vârșeț, reactivat în 13-14 februarie 1997, prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ca Episcopie Ortodoxă Română din Serbia, cu sediul în Vârșeț, strada Jarko Zrenjanin, nr. 60. De fapt, înființarea acestei Episcopii, s-a făcut pe baza punerii în aplicare a Hotărârii sinodale din 23 octombrie 1933. Această misiune de reactualizare a hotărârii sinodale a B.O.R., i-a fost încredințată P.S. Laurențiu Streza, Episcopul Caransebeșului, fiind numit episcop-loctiitor al eparhiei Vârșețului până la alegerea episcopului titular. În fruntea Episcopiei a fost ales P.S. Daniil Partoșanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, instalat la 8 aprilie 2001. Episcopia Ortodoxă Română din Vârșeț funcționează în condiții de semilegalitate, nefiind recunoscută și oficializată de autoritățile bisericești și politice de la Belgrad.

În prezent se poartă discuții spre a fi recunoscută și legalizată oficial de autoritățile de stat sârbe.

Prezențe românești:

Documente (1075) din 1865-1867, privind activitatea lui Nicolae Tincu Velia în perioada despărțirii ierarhice dintre comunitățile ortodoxe române și sârbă: corespondența lui cu

mitropolitul Andrei Șaguna, cu Ioan Popazu, episcop de Caransebeș, Aurel Maniu, protopopii de Oravița și Lugoj, contribuția sa la organizarea protopopiatului român de Vârșeț, acte referitoare la viața sa particulară etc. (Arhiva Vicariatului).

Mănăstirea cu hramul „Sfinții Arangheli Mihail și Gavriil” din Srediștea Mică sau Pârneaora, la 12 km sud-est de Vârșeț, unica mănăstire din Banatul sârbesc.

Srediște înseamnă, în limba bulgară, „centru-mănăstire”, localitatea fiind atestată documentar în 1355. Mănăstirea ortodoxă română din Srediștea Mică, construită în locul unei mănăstiri grecești cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, este atestată din 1597, dar vechimea ei este mult mai mare. Ctitorul ei este văduva familiei Pârnu, care și-a donat moșia din cinci sate pentru construcția acestui lăcaș. În 1527, egumenul Arambie, cu daruri de Radu Vodă, reconstruiește mănăstirea, păstrând hramul Sfinților Arangheli Mihail și Gavriil, pe care l-a avut vechea biserică grecească. În 1663, turcii au vrut să distrugă mănăstirea, dar egumenii și enoriașii au împiedicat acest lucru, răscumpărând-o. Între anii 1660-1666, călugării din Peci (Serbia) găsesc aici doi călugări români, între care și egumenul Gavrilă. Uniația din Ardeal încearcă și aici să se impună, așa cum reiese din scrisoarea egumenului Grigore, din 1698, prin care îl înștiințează pe episcopul Caransebeșului că în mănăstire au poposit străini care l-au amenințat cu moartea să treacă la greco-catolicism, fără izbândă însă. În 1694, egumenul mănăstirii Srediștea, Nifon, scrie episcopului Spiridon al Caransebeșului că refuză să-i primească pe călugării sârbi și să se subordoneze poruncilor patriarhului sârb Arsenie.

Mănăstirea din Srediștea a fost, la rândul său, un sprijin și adăpost pentru Episcopia Caransebeșului. După incendierea mănăstirii din Caransebeș de către turci, la mijlocul secolului al XVIII-lea, la Srediștea Mică au fost aduse condicile și documentele mănăstirii, pe care, egumenul Pamfilie începe să transcrie, între anii 1752-1755, în protocolul său, cele 48 de scrieri din perioada 1374-1751, care se referea la istoria bisericilor și mănăstirilor din întregul Banat.

În 1711, mănăstirea apare în documente sub numele de Kleine Szrediște, cu 24 de gospodării anexă. Biserica din piatră a mănăstirii este renovată de episcopul Isaia, în 1743, și de episcopul Ioan Gheorghevi, în 1751, fiind atestați în această perioadă alți monahi români: Ieremia Iarcovin, Ioan Stoiadinov și Gh. Ciupiceanschi.

În 1777, la propunerea Sinodului Ortodox Sârb, aprobată de Împăratul Iosif al II-lea, Mănăstirea din Srediștea Mică a fost desființată, iar biserița a fost lăsată pentru folosul localnicilor. În 1878, pe locul acestei biserițe, a fost ridicată actuala biserică din Srediștea Mică, folosind piatra vechiului lăcaș.

În 1736, diaconul Vasile Loga de la Mănăstirea Tismana, împreună cu 50 de familii, se stabilește la Marcovăț și Srediștea Mică, înființând prima colonie de bufeni din Banat. Aici, la Srediștea Mică, diaconul Loga înființează prima școală românească de pictură din Banat, aducând din Țara Românească meșteri zugravi, organizați în asociații de breaslă. Zugravii aduși sau școliiți la Srediștea Mică au pictat, parțial sau în totalitate, bisericile din Srediștea Mică, Srediștea Mare, Râtișor, Cheveriș, Coștei, Alibunar, Clopodia, Vârșet, Nicolinț, Bocșa Montană, biserica Mănăstirii Mesici etc. Din această primă școală românească de pictură din Banat sunt cunoscuți zugravii: Gheorghe Diaconovici, Pătruț din Timișoara, Raicu din Vârșet, Stancu din Srediște, preotul Radu Lazarevici din Caransebeș, Ioan Popovici.

În rol important în păstrarea identității lingvistice, culturale și religioase în această zonă a fost preotul Mihai Juică (1845-1910), venit din comuna Broșteni de lângă Oravița la Srediștea Mică în 1870. În timpul său zidește actuala biserică, în 1878, este membru fondator al Despărțământului Vârșet al Reuniunii Învățătorilor din dieceza Caransebeșului, începând cu anul 1908, a înființat corul bisericesc pe trei voci, a colaborat cu B.P. Hasdeu la elaborarea **Dicționarului limbei istorice și populare a românilor**, la **Dicționarul etimologic**, răspunzând chestionarului marelui savant român, fiind singurul corespondent din Banatul sârbesc.

Din 1933, biserica mănăstirii din Srediștea s-a constituit loc de pelerinaj creștin ortodox al românilor din Banatul sârbesc, la sărbătoarea Sfintei Cruci (13 și 14 septembrie), tradiție care continuă și azi, cu un rol cultural și religios decisiv în păstrarea identității naționale a minorității românești din Serbia.

Prezențe românești:

Tetraevanghel, Belgrad, 1552.

Vergil FUDULU

Despre sărbătoarea Crăciunului

Activitatea de mântuire a neamului omenesc a început odată cu nașterea lui Iisus Hristos. Apărută întâi la creștinii egipteni, Naștere Domnului a fost fixată la 6 ianuarie, dată când ulterior s-a stabilit Botezul lui Iisus. Astfel că în prima etapă creștină sărbătoarea Nașterii Domnului a fluctuat între 6 ianuarie (corespunzând zilei a șasea a Creației, fiind considerată de primii teologi Ziua Nașterii Domnului) și 25 decembrie.

Biserica romană hotărâște această sărbătoare la 25 decembrie abia la sfârșitul secolului al IV-lea, prăznuirea fiind preluată apoi și de Biserica Orientală. Sfântul Ioan Gură de Aur a refixat data și astfel primul Crăciun nou a fost în anul 354 d.Hr. la Roma și în 375 d.Hr. la Bizanț, generalizându-se spre sfârșitul secolului al IV-lea în toată creștinătatea răsăriteană.

Puțini știu că schimbarea datei a fost o strategie a Bisericii Creștine care prin aceasta urmărea anihilarea cultului lui Mithra (zeu iranian ale cărui episoade de viață pot fi reconstituite din „AVESTA” și din versiunea biografică romană) dar și al Saturnaliilor, sărbători religioase romane instituite în onoarea lui Saturn (zeul agriculturii, al belșugului și bogăției pământului) care se desfășurau pe durata unei săptămâni (17-23 decembrie).

Sărbătoarea ceștină a Crăciunului a preluat o parte din latura intimă, familiară a Saturnaliilor (jertfire porcului, schimburi de daruri și de vizite), fiind sărbătoarea cu cele mai multe elemente precreștine.

Înainte de sărbătoarea Nașterii Domnului, Biserica a rânduit un post total de 40 de zile în care creștinii sunt chemați la înnoire spirituală, la pregătire sufletească prin rugăciune și meditație, pentru întâmpinarea lui Hristos.

Postul total are date fixe (15 noiembrie – 25 decembrie) fiind mai ușor decât Postul Paștelui. Credincioșilor li se permite, sâmbăta și duminica, dezlegare la pește, iar marți și joi la untdelemn și vin. În ziua de ajun a Crăciunului nu se mănâncă.

Sărbătoarea Crăciunului deschide seria sărbătorilor de iarnă. Este prefațată de prăznuirea Sfântului Ierarh Nicolae, continuată de Anul Nou (cu Tăierea împrejur a Domnului și comemorarea Sfântului Vasile cel Mare) și încheiată cu Botezul Domnului (6 ianuarie) și Soborul Sfântului Ioan Botezătorul (7 ianuarie).

BUCURAȚI-VĂ!

Cele șapte minuni ale lumii

Mausoleul din Halicarnas

Resturile Mausoleului din Halicarnas (azi Bodrum, Turcia)

Mausoleul din Halicarnas (azi Bodrum, Turcia) a fost opera arhitecților Pytheos și Satyos împreună cu sculptorul Scopas. Mausoleul poartă numele guvernatorului local (satrap) (377-353 î.Hr.) pentru care fusese destinat, ca mormânt-templu.

Regiunea, importantă din punct de vedere strategic pentru navigația din Mediterana orientală, era adeseori teatrul unor conflicte militare. În anul 556 î.Hr., regele Persiei Cyrus II a cucerit această zonă, care îi oferea acces direct la mare. Imperiul său se întindea la est până la fluviul Indus, la nord până la țărmurile Mării Negre și la sud până la Oceanul Indian. Imperiul nu putea să aibă un guvern centralizat, din cauza situației mijloacelor de transport și de comunicare din acea vreme. Regii perși puneau în locul lor guvernatori regionali, numiți *satrapi*. Incepând din anul 377 î.Hr., satrapul Mausol

guverna Caria, regiunea de coastă, din sud-vestul Asiei Mici. Tatăl său, satrapul Hekatominos, contribuise la înflorirea economică a portului Halicarnas. Mausol a continuat extinderea acestei capitale de provincie. De asemenea,

s-a îngrijit să lase moștenire orasului un monument nepieritor, în amintirea tatălui său. Mausol nu a putut însă să vadă încheiat mausoleul său. El a murit în anul 353 î.Hr.. Văduva sa, Artemisa, care îi era și soră, a continuat lucrările începute. Nici aceasta nu a trăit destul de mult pentru a-și vedea opera terminată. A murit la doi ani după soțul și fratele ei. Arhitecții au continuat construcția până la sfârșit (335 î.Hr.). Pe un soclu înalt, cu cinci trepte, cu dimensiunile de 39 m lungime și 33 m lățime, se găsea un suport lung de 33 m, lat de

27 m și înalt de 22 m. Pe acesta se înălța templul funerar propriu-zis, susținut de 39 de coloane, având 39 m fiecare (singura parte ce amintea arhitectura greacă tradițională). Imediat deasupra acoperișului se mai înălța o piramidă cu 24 de trepte, pe al cărei vârf trunchiat era așezată cvadriga. Cu o înălțime totală de 49 m, mausoleul ar fi putut echivala în zilele noastre cu o clădire cu 16 etaje. Alexandru cel Mare, care a cucerit orașul Halicarnas în 334 î.Hr., însă nu a dărâmat monumentul și l-a tratat cu respect. În secolul al XII-lea d.Hr., un puternic cutremur a distrus monumentul, devenind o carieră pentru construirea castelului fortificat Sf. Petru al Cruciatilor Ioaniți (în sec. XVI).

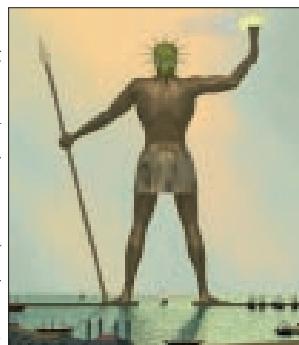
Resturile Mausoleului din Halicarnas, aflate în partea de nord a orașului Bodrum (la cca 1 km de centru), sunt cuprinse într-un muzeu în aer liber, fiind vizitabile de către public.

Colosul din Rodos

Colosul din Rhodos (amplasament neconfirmat istoric)

Rhodos este o insulă din Asia Mică, unde Marea Egee întâlnește Marea Mediterană.

Colosul din Rhodos a fost o statuie imensă, fiind construită în antichitate pe insula Rhodos din Grecia. Statuia îl înfățișa pe zeul grec al Soarelui, Helios și măsoara cca.34 m., fiind realizată

în 12 ani și finalizată în anul 282 î.Hr. După unii, străjuia intrarea în portul din insulă. Conform cercetărilor mai noi, s-ar fi aflat aproximativ pe locul unde în prezent este intrarea în Castelul Templierilor (*vezi poza alăturată*).

Locul presupus de amplasament al Colosului din Rhodos (în fața intrării în Castelul Templierilor)

Rhodos devine în anul 408 î.Hr. capitala mai multor teritorii unite, fiind și un important port comercial, bazându-se pe un aliat Ptolemeu I al Egiptului. Macedonenii au încercat să rupă această alianță, însă locuitorii din Rhodos au rezistat asediului. Colosul din Rhodos a fost construit în cinstea zeului soarelui, Helios, ca un omagiu pentru protecția acordată în timpul asediului. Chares din Lindos, un sculptor de pe această insulă, a fost angajat pentru construcția statuii. Statuia ar fi străjuit intrarea în port timp de 56 de ani. Când soarele răsărea dimineața, se reflecta în suprafața de bronz și făcea ca figura zeului să aibă o strălucire aparte. În 225 î.Hr., în urma unui cutremur, i s-a rupt un picior. După prăbușirea statuii, locuitorii din Rhodos au vrut să o reconstruiască, primind chiar o ofertă de la Ptolemeu al III-lea, însă oracolul le-a interzis. După ce arabii au cucerit insula în anul 653, statuia a fost vândută de către aceștia unui evreu din Siria, care a cărat-o pe 900 de cămile, după cum spune legenda.

Statuia era construită din bronz fiind întărită ulterior cu fier și piatră. Ar fi fost folosite 15 tone de bronz și 9 tone de fier, însă calculele arată că aceste cantități au fost chiar mai mari. Avea o înălțime de 33 m fiind așezată pe un soclu înalt de 15 m. Teoria că acest colos stătea cu câte un picior pe fiecare mal al portului este doar o legendă, pentru că în nici o scriere nu se specifică acest lucru. Se crede că ea a inspirat sculptorul francez Auguste Bartholdi care a construit Statuia Libertății din SUA.

Farul din Alexandria

Farul din Alexandria a fost construit în secolul III. î.Hr. în Egipt pe insula Pharos. Prima oară a fost doar un simbol al

SĂRBĂTORILE LUNII DECEMBRIE

Sfântul Ierah Nicolae (6 decembrie)

S-a născut în jurul anului 280 d.Hr. la Patara în Mira Lichiei, astăzi Kocademre, în apropiere de Kale- Turcia. A dus o viață de sfânt, fiind Episcop al Mirelor Lichiei din Asia Mică. A participat la primul Sinod ecumenic care s-a ținut la Niceea în anul 325 d.Hr. sub Constantin cel Mare. A trecut la cele veșnice la 6 decembrie 340 sau 343 d.Hr. Moaștele lui se află la Bari în Italia. În traducere, Nicolae vine din grecescul *nika – biruitor*.

Sfânta Muceniță Filofteia (7 decembrie)

Sfânta Muceniță Filofteia a trăit în sec. al XIII-lea în sudul Dunării. Nu se știe cu exactitate dacă provenea din neam de români sau de bulgari. A fost martirizată la doar 12 ani de tatăl său. Moaștele sale se află de la sfârșitul sec. al XIV-lea la Curtea de Argeș. În ședințele Sinodului B.O.R. din 1950, s-a decis generalizarea cultului Sfintei Filofteia de la Argeș, pomenită la 7 decembrie. În tradiția populară este numită Poitra lui Nicolae.

Sfântul Ierarh Spiridon (12 decembrie)

Cuviosul Părintele Spiridon, făcătorul de minuni, a trăit pe vremea împăratului Constantin cel Mare și a lui Constanție, fiul lui. Dumnezeu i-a dat harul tămăduirilor în așa măsură că a fost numit făcător de minuni. Este prăznuit la 12 decembrie.

Crăciunul sau Nașterea Domnului (25 decembrie)

Este o sărbătoare creștină celebrată la 25 decembrie (după calendarul gregorian) sau 7 ianuarie (după calendarul iulian) în fiecare an. Ea face parte din cele 12 sărbători domnești (praznice împărătești) ale Bisericii bizantine, a treia mare sărbătoare după cea de Paști și de Rusalii. În anumite țări unde creștinii sunt majoritari, e de asemenea sărbătoare legală, și se prelungește în ziua următoare, 26 decembrie: a doua zi de Crăciun. De la debutul secolului al XX-lea, Crăciunul devine și o sărbătoare laică, celebrată atât de către creștini cât și de

către cei necredincioși, centrul de greutate al celebrării deplasându-se de la participarea în biserică la rit spre aspectul familial al schimbului de cadouri sau, pentru copii, “darurilor de la Moș Crăciun”. Sărbătoarea Crăciunului este anunțată prin obiceiul copiilor de a merge cu colindul, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului. De asemenea, o veche tradiție este “mersul cu icoana”, un fel de colindat care se face de către preoții comunității locale cu icoana Nașterii Domnului, binecuvântându-se casele și creștinii. Colindele de iarnă sunt texte rituale cântate, închinare Crăciunului și Anului Nou. Originea lor se pierde în vechimile istoriei poporului român.

Sfântul Nicodim de la Tismana (26 decembrie)

În ziua în care se prăznuiește Soborul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, sfânta noastră Biserică a orânduit să se facă prăznuirea Cuviosului Nicodim cel Sfințit de la Tismana, sfântul care a trăit pe pământ românesc, în secolul XIV și s-a nevoit a întemeia cele dintâi așezări călugărești din părțile acestea: Vodița, Gura Motrului și Tismana. O parte din moaștele sale se păstrează la Mănăstirea Tismana din județul Gorj. El este ocrotitorul Olteniei.

Sfântul Arhidiacon Ștefan (27 decembrie)

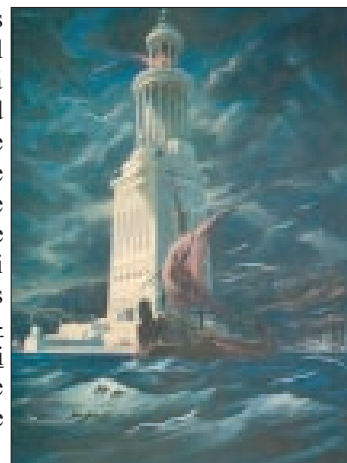
Numele de Ștefan vine din grecescul **stephanos** care înseamnă coroană, adică **cel încoronat de Dumnezeu**. Sfântul Arhidiacon Ștefan era evreu de neam și a trăit în Ierusalim. Prigonit de evrei și acuzat că hulește și strică Legea, el a arătat, cu dovezi din Scripturi, că Legea se împlinește prin Hristos, Mesia cel anunțat de profeți. Scos afară din cetate, Sfântul Arhidiacon Ștefan a fost lapidat (ucis cu pietre) în anul 33 d.Hr., deschizând lungul șir al mucenicilor (martirilor) creștini. În Faptele Apostolilor s-au consemnat cuvântarea și martirajul său. În pragul lapidării, el a avut vedenia cerurilor deschise și a Fiului Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu. Iar când pietrele îl covârșeau, el a strigat: “Doamne, Iisuse, primește duhul meu!”, pentru ca apoi, căzut în genunchi, să-și dea duhul zicând: “Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!”.

portului, apoi a devenit indicator pentru marinari. Avea o înălțime între 115 și 135 de metri și a fost pentru mult timp cea mai mare clădire făcută de om. Antipater din Sidon l-a numit între cele șapte minuni ale lumii.

Țărmlul Alexandriei era prea periculos pentru navele care treceau pe acolo, așa s-a născut ideea de a construi ceva care să indice drumul corect către port. În anul 290 î.Hr. regele Ptolemaios a început construcția farului, care a fost terminată după moartea lui de către fiul lui, Ptolemaios Philadelphus. Farul a fost construit după planurile arhitectului Sostratus. Legenda spune că regele Ptolemaios i-ar fi interzis lui Sostratus să-și pună numele pe construcție, dar Sostratus a scris pe baza farului: “*Eu Sostratus fiul lui Dexiphanes din Chinidai, ofer această operă Zeilor Navigatori și oamenilor care călătoresc pe mări*”. A fost construit din pietre urșe și avea trei niveluri separate. Baza farului avea o formă pătrată și înălțime de 55,9 m. În mijloc secțiunea farului era octogonală, fiind gol pe dinăuntru și având o înălțime de 30 metri. Pe aici se urca lemnul cu care se făcea foc. Partea de sus era în formă de cerc înaltă de 7 metri. Aici noaptea se făcea focul de semnalizare,

iar ziua niște oglinzi uriașe răspândeau spre mare razele soarelui, făcând vizibil drumul spre port. Se spunea că luminile oglinziilor se vedeau de la aproximativ 50 km depărtare. În 956 d.Hr. un cutremur a zguduit farul, dar nu a făcut mari stricăciuni.

Apoi în 1303 și 1323 două mari cutremure au distrus farul. În 1480 mamelucul Qaitbay a făcut o fortăreață pe locul farului, folosind structurile și pietrele rămase. În 1994 aproape de orașul Alexandria niște scafandri au găsit în mare ruinele farului. Informații prețioase despre far a scris călătorul arab Abou-Haggag Al-Andaloussi care ne-a ajutat să ne formăm o imagine despre celebra construcție.

Max M. ȘTEFAN

Experimentul Philadelphia

Experimentul Philadelphia este cunoscut și sub numele de proiectul Raimbow. Din păcate adevărul din spatele acestui proiect nu va fi cunoscut niciodată. La prima vedere acest proiect pare bizar, multe voci spun despre tehnologia extraterestră, dar din punctul meu de vedere invizibilitatea ținea de domeniul fantasticului. Totuși Institutul de Studii Avansate Princeton-a reușit să facă invizibile obiecte de mici dimensiuni. S-au folosit oare de efectele câmpurilor electrice și magnetice ?

Omul invizibil apare în opera cu același nume în cartea lui Wells, dar să nu uităm autorul englez a scris literatură de anticipație. Dar, să revenim la "Proiectul Rainbow". Pentru a testa teoria, aceștia au folosit vasul USS Eldridge. Pe acest vas au fost instalate două generatoare de mari dimensiuni al căror scop era să creeze un câmp electromagnetic. În dimineața zilei de 22 iulie 1943, acestea au fost puse în funcțiune. Martorii povestesc că au văzut cum vasul a fost învăluit de o ceață verde, iar când acesta a dispărut, în locul vasului nu se mai găsea nimic. După 15 minute, cercetătorii americani au dat dispoziție ca generatoarele să fie oprite, iar distrugătorul Eldridge a reapărut. O altă legendă spune că nava a fost transportată în timp și spațiu. Pe punte era o ceață verzuie, unui marinari luaseră foc, alții morți, dar întreg echipajul se afla

într-o stare de dezorientare. Unele rapoarte susțin că oamenii au dispărut și nu au fost văzuți niciodată. Guvernul american susținea că echipajul e un grup de nebuni, care inventaseră o poveste halucinantă. Pe 28 octombrie 1943, Marina SUA a efectuat încă un test, folosind același vas, dar cu echipaj complet înlocuit. De această dată, un fulger albastru a învăluit nava, iar aceasta a dispărut. După câteva secunde, distrugătorul a apărut câteva mile mai departe, în Norfolk, unde a putut fi văzut de către martori pentru câteva minute. Apoi, distrugătorul a dispărut din nou, doar pentru a reapărea în portul Philadelphia. De această dată, majoritatea marinarilor se simțeau foarte rău. Câțiva dispăruseră complet, alții înnebuniseră, dar, cel mai ciudat, cinci marinari s-au materializat direct în fuselajul navei.

În final, Marina SUA a decis că dorește experimentarea invizibilității radar, așa că majoritatea echipamentului a fost distrus sau modificat. În 1951, vasul a fost donat marinei grecești. Principiul care a reieșit în urma Experimentului Philadelphia este Teoria Câmpurilor Unificate, din păcate creatorul lui $E=mc^2$ nu a rezolvat niciodată această teorie. Dar, să nu uităm un lucru spus de Tesla și Einstein că această tehnologică (invizibilitatea) nu va fi folosită în beneficiul omenirii.

ȘTIATĂ CĂ...

Găurile negre sunt invizibile. În ele nu există timp sau spațiu și se crede că ar fi poarta spre alte universuri; dacă intri într-o gaură neagră, vei simți că ești turtit din părți și tras de cap și de picioare. Dar nimic nu supraviețuiește acolo, fiind sfărâmat în mici particule.

Luna noastră se depărtează de Pământ cu 3 cm pe an. Gravitația Lunii este de 6 ori mai mică decât a Pământului. De exemplu dacă pe Pământ ai 42 de kg, pe Lună ai 7 kg.

Dacă actualul ritm de încetinire a rotației Terrei se menține, peste un milion de ani o zi pământeană va dura 32 de ore. O zi pe planeta Venus durează cat 243 de zile pe Terra.

În vechiul Babilon, socri mici erau obligați să-i aprovizioneze zilnic, timp de o lună, pe tinerii căsătoriți cu mied (vin cu miere), lucru de la care provine celebra lună de miere.

În timpul celui de-al doilea război mondial, armata americană a încercat să antreneze lilieci pentru a arunca bombe.

În anul 1872 s-a jucat primul meci internațional de fotbal între Anglia și Scoția. Acest meci s-a jucat fără arbitru, deoarece abia în anul 1881 apar arbitrii. În anul 1894 portarul primește dreptul de a juca mingea cu mâna în careul din fața porții.

Premiile revistei "Lamura"

În data de 11 decembrie 2007 la Sala Oglinzilor de la Muzeul de Artă din Craiova au fost premiați de revista „Lamura“ un număr de 29 de personalități care au susținut și susțin în continuare idealul de românită în Balcani și nu numai, cât și reprezentanți ai comunităților românești din diaspora. Amintim aici pe: Înalț Prea Sfințitul Teofan, Mitropolitul Olteniei, căruia

i s-a decernat Premiul „Neagoe Basarab“; Traian Bărbulescu, directorul TVR Craiova – Premiul „Iosif Sava“; Tudor Nedelcea, președintele Fundației „Scrisul Românesc“ – Premiul „Draghi Dimitrievici Cîrcioabă“; Ivo Gheorghiev, președintele Uniunii Etnicilor Români din Bulgaria „AVE“ – Premiul „Ioan Maiorescu“; Boian Alexandrovici, protopop Malaița – Premiul „Teoctist Arăpașu“; Valentin Țvetanov Gheorghiev, preot Rabrova – Premiul „Titu Maiorescu“; Plamka Liubomirova, președinta Asociației Vlahilor din Bulgaria, „AVB“ – Premiul „Theodor Capidan“. Manifestarea, moderată de Gabriela Rusu-Păsărin, s-a bucurat de un real succes având un auditoriu avizat.

Taraful lu' Ion Crețeanu

A cântat la românii din diaspora fiind de curând invitat la Simpozionul Internațional al Românilor din Balcani care s-a desfășurat la Vidin, unde s-a bucurat de o mare apreciere. Pentru a vă bucura de prezența dânsului, faceți-i o invitație și ca un bun român nu vă va refuza. Tel.: 0744.869.870

Interpret de muzică populară autentică, un rapsod care a cules folclor românesc din întreaga țară.

S
P
O
N
S
O
R
I
I
N
O
Ș
T
R
I

ElectroHome Computers ultrabuni in calculatoare

CEL MAI RAPID MOD DE A AVEA UN CALCULATOR
IMPRIMANTE, PERIFERICE, REȚELISTICĂ, COMPONENTE ETC.

Rate în magazin doar cu fluturașul de salariu și o factură de utilități (pentru angajați) iar pentru pensionari cu talonul de pensie și o factură de utilități.
În aceeași zi veți pleca și cu produsul.

Calafat, T. Vladimirescu, nr. 41, vis-a-vis de Piață
Tel. / Fax: 0251.333.080; Mobil: 0742.473.106
itc.calafat@gmail.com

sistem promo

procesor dual core 4000+ socket am2
placă baza chipset nforce4
ram 1024mb ddr2@667mhz
hdd 160gb sata
dvd-rw dual layer
video 256mb shared
tastatură
mouse optic
monitor 19" wide LCD

Preț: 1590 cu tva inclus

Garanție 2 ani în magazin

PESCĂRUȘ PROD-EXP

Firmă premiată doi ani consecutiv de către Camera de Comerț Oltenia, cunoscută de către dvs. din domenii ca televiziune prin cablu, interfoane, alarme și sisteme de supraveghere, vă garantează calitate și profesionalism.

**TÂMPĂRIE PVC
GEAMURI TERMOPAN**

Prețuri minime!
Calitate maximă!
Vânzări în rate!
Garanție 5 ani!

SPERANȚA CASEI TALE

Comenzi: - Ciuperceii Noi, str. Grădinițel, nr. 1, tel. 0251-321.237 / 0766 - 492.872
ShowRoom: - Calafat, str. 22 Decembrie, nr. 19, tel. 0744-584.589 / 0766-403.255
Service și garanții: - tel. 0251-321.237 pescaruspvc@yahoo.com

Magazinul nostru are specialiști pentru a vă asigura buna funcționare a calculatorului dumneavoastră. Evitați astfel în caz de defecțiuni deplasarea la Craiova.

sistem ieftin

procesor sempron le-1100 socket am2
placă baza chipset nforce4
ram 512mb ddr2@667mhz
video 256mb shared
mouse optic
hdd 80gb
+ cd-rw
case 450w
tastatură

Preț: 679ron cu tva inclus

Tiraj: 1000 exemplare. Se distribuie gratuit. Tiparul executat la Tipografia de Sud, Craiova